

การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นนทบุรี เขต1

อานุชรา ใจปัญญา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ปีการศึกษา พ.ศ. 2564

**PARTICIPATIVE LEARNING MANAGEMENT ADMINISTRATION
ACCORDING TO AKITA MODEL OF THE BASIC SCHOOLS IN
NONTHABURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1**

ANOOTCHARA JAIPANYA

**A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program
Department of Education Management
College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University
Academic Year 2021**

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดลของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
เสนอ โดย นางอานูชรา ใจปัญญา
สาขาวิชา การจัดการการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.พิณสุดา สิริธรงค์ศรี
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ลงชื่อ ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล)

ลงชื่อ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิณสุดา สิริธรงค์ศรี)

ลงชื่อ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา)

ลงชื่อ กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์
(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล)

วันที่ 26 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2565

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
ชื่อผู้เขียน	อานุชรา ใจปัญญา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.พิณสุดา สิริธรงค์ศรี
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ตัวอย่างในการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำนวน 32 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน/หัวหน้ากลุ่มสาระฯและผู้ปกครองหรือตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 32 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที ค่าความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามบริบทการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ทั้ง 6 ด้าน คือ

สมรรถนะของครูผู้สอน การใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ การขับเคลื่อนของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ความร่วมมือของหน่วยการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ด้านการขับเคลื่อนของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา และด้านความเข้มแข็งคณะกรรมการสถานศึกษา โดยมีกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การนิเทศการจัดการเรียนรู้ การสะท้อนคิด และการติดตามและประเมินผล

2.เปรียบเทียบขนาดของโรงเรียนในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสมรรถนะของครูผู้สอน ในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ครูผู้สอนความสามารถในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถสะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนอย่างจริงจังของโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็กตามลำดับ

3.การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) พบว่า) โรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ มีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.ข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล พบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ในระดับกลาง ครูต้องได้รับการส่งเสริมให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีทักษะการสื่อสารที่ดี ใช้สื่อและเทคโนโลยี นำเข้าสู่การจัดการเรียนรู้ได้ดี พัฒนาการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล โดยผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

Thesis Title	PARTICIPATIVE LEARNING MANAGEMENT ADMINISTRATION ACCORDING TO AKITA MODEL OF THE BASIC SCHOOLS IN NONTHABURI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1
Author	Anootchara Jaipanya
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Pinsuda Siridhrungsri
Department	Education Management
Academic Year	2021

ABSTRACT

This research aimed to examine the state of learning management Administration, to compare the learning management, to compare the result of Ordinary National Education Test according to Akita Model and to approach in the strengthening achievement of learning management according to Akita Model for the Schools in Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1.

The sample used in the study were 32 primary schools in Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1. The informants are School director, teachers, the head of department, parents or the committee of school. The data were collected by questionnaires and interviews, and then analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, variance t-test, one-way ANOVA and content analysis.

The finding found that:

1. The participative learning management administration according to Akita Model of the schools in Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1 was at high level overall. The high average value started from the participative learning management administration according to Akita Model. Therefore, there are six aspects of the factor in Learning Management According to Akita Model as follow; the capacity of teachers, the demonstration for learning media and learning technology, the supporting from school directors, teachers, educational supervisors and educational officers and the strength point of the school committee. Moreover, the components of Procedure of Participative Learning Management Administration According to

Akita Model are included planning, managing the learning activities in the classroom, supervising of the learning management, reflexing of learning management, and evaluating respectively.

2 . The comparison showed the big size of schools had different aspects in Participative Learning Management Administration According to Akita Model of the schools in Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1.

3 .The school obtaining higher score in O-NET test had different enforcement in the Participative Learning Management Administration According to Akita Model from the schools in Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1 with statistical significant level at 0.05.

4 .The way to strengthen the Participative Learning Management Administration According to Akita Model of the schools in Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1; the participative learning management administration according to the AKITA Model is medium level. Moreover, technology should be recruited with well-organization, good communications are provided to the students. Nevertheless, the school director should be supported overall learning media and learning resources. The strength points of the Participative Learning Management Administration According to Akita Model is significant aspect for learning management in the future throughout Professional Learning Community: PLC.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจากรองศาสตราจารย์ ดร.พิณสุดา สิริธรงค์ศรี อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาข้อชี้แนะและความช่วยเหลือจนกระทั่งลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้น โกศล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา การกรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งและถือเป็นพระคุณอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสี่ท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในวิทยาลัยครุศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความรู้และให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมา ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา วิสฤตภา อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย มนูญเสวต และ นางสาวนุตตอนงค์ ทัดบัวขำ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เขต 1 ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นทำให้การวิจัยครั้งนี้ได้ข้อมูลครบถ้วน

คุณงามความดีอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดามารดา ผู้มีคุณอันเป็นที่เคารพยิ่ง และคณาจารย์ผู้ประสทาวิชาความรู้ ตลอดจนทุกๆ ท่านที่ให้กำลังใจช่วยเหลือจนกระทั่งรายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

อานุชรา ใจปัญญา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 คำถามในการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.4 สมมติฐานของการศึกษา.....	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
1.7 นิยามศัพท์.....	9
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.1 แนวคิด ทฤษฎีและความหมายการบริหารและการจัดการศึกษา.....	13
2.2 การบริหารการจัดการเรียนรู้.....	18
2.3 การบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง อະคิตะ โมเดล.....	21
2.4 การมีส่วนร่วม.....	32
2.5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต 1.....	46
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
3.1 ประชากรและตัวอย่าง.....	52
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	58
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ.....	63
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ.....	95
5. สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	110
5.2 อภิปรายผล.....	114
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	118
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก.....	123
ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ.....	124
ข สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2563.....	126
ค แบบสอบถามการวิจัย.....	129
ง แบบสัมภาษณ์การวิจัย.....	138
จ แบบวัดความสอดคล้อง.....	141
ฉ ค่า IOC.....	147
ช คะแนน O-NET.....	154
ประวัติผู้เขียน.....	157

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน ระดับชาติ(National Test: NT) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559-2562.....	48
2.2 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET).....	48
3.1 จำนวนผู้ให้ข้อมูล.....	53
3.3 สรุปขั้นตอนการวิจัย ดังตาราง.....	58
4.1 จำนวนและคำร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียน.....	63
4.2 จำนวนผู้ให้ข้อมูล.....	64
4.3 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล.....	65
4.4 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านสมรรถนะ ของครูผู้สอน.....	66
4.5 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการสนับสนุน ของครอบครัวและชุมชน.....	67
4.6 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านความร่วมมือ ของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง.....	68
4.7 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการขับเคลื่อน ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง.....	69
4.8 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านความเข้มแข็ง ของคณะกรรมการสถานศึกษา.....	70
4.9 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการใช้สื่อและ เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้.....	71
4.10 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล.....	72
4.11 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการวางแผน	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.12 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	74
4.13 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ด้านการสะท้อนความคิด.....	75
4.14 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้.....	76
4.15 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการติดตามและประเมินผล.....	77
4.16 ผลการเปรียบเทียบขนาดของ โรงเรียนและการมีส่วนร่วม ในการบริหาร การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ ตามองค์ประกอบ ของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล.....	78
4.17 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของ การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล.....	79
4.18 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของ การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน.....	80
4.19 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของ การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง.....	81
4.20 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของ การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการขับเคลื่อนงานของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และ บุคลากรทางการศึกษา.....	82
4.21 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของ การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.22 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการการเรียนรู้.....	84
4.23 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนว ทางอะคิตะ โมเดล.....	85
4.24 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้ตามแนว ทางอะคิตะ โมเดล ด้านการวางแผน.....	86
4.25 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหาร การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามกระบวนการ ที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้.....	87
4.26 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการที่มี ส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนว ทางอะคิตะ โมเดล ด้านการสะท้อนคิด.....	88
4.27 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการที่มี ส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนว ทางอะคิตะ โมเดล ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้.....	89
4.28 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการที่มี ส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนว ทางอะคิตะ โมเดล ด้านการติดตามและประเมินผล.....	90
4.29 การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดลกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.30 การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดลตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล.....	92
4.31 การเปรียบเทียบ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษานนทบุรี เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล.....	93
4.32 การเปรียบเทียบ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนว ทางอะคิตะ โมเดล ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษานนทบุรีเขต1ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล.....	94
4.33 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารการจัดการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัด การเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล.....	95

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	1
2.1 เป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ตามแผน PDCA ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล.....	26
2.2 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน.....	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การพัฒนาการศึกษาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงในด้านการศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ทั้งสถานศึกษาและผู้ที่มีอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาต้องมีความพร้อมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษามีผลกระทบต่อสภาพความเป็นครูและการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล (สุมาลี สังข์ศรี, 2556, น.8)

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครองต้องอาศัยการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 8 ระบุว่าในการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และในกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันทางสังคมอื่น โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชนช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษาซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษาและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเต็มใจ ช่วยพัฒนาการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ผู้ปกครองย่อมภาคภูมิใจที่ได้สอนให้บุตรหลานมีองค์ความรู้เพิ่มขึ้นมีความเคารพและนับถือในตัวผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชนมีการดำเนินงานสืบเนื่องมาจากความคิดเห็นและ ความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของชุมชนได้อย่างเหมาะสม (วรากรณ์ สามโกเศศ และคณะ, 2553, น.17) จากผลการศึกษากระบวนการศึกษาทางเลือกที่เหมาะสม

กับสุขภาพของคนไทย พบว่า เป็นการศึกษาที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จนตลอดชีวิต เป็นการศึกษาจากฐานรากที่พึงเสียงประชาชน (พิณสุดา สิริธรรังศรี, 2555, น.1)

การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่ต้องเชื่อมโยงตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดอย่างเคร่งครัด มีการบูรณาการการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามแนวทางปฏิบัติทุกด้านเพื่อคงรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The Twenty-first century 21's skill) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมขวัญ กำลังใจของครูให้มีแรงขับในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ สถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ บทบาทของผู้นำที่เน้นการส่งเสริม การเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนและเสนอแนะแนวทางที่ดีในการปฏิบัติงาน การสนับสนุน คำจูง การใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ โดยเน้นการส่งเสริมผู้นำร่วม (Hord, 2003, p.42) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ การให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวก การนิเทศติดตามชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ การยกย่องชมเชย การพัฒนางานวิชาการสู่ความเป็นเลิศ และการส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพและการได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของครู

การบริหารจัดการเรียนรู้ของแต่ละประเทศในทวีปเอเชียเช่น ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย ญี่ปุ่น และเวียดนาม มีจุดเด่นในการบริหารจัดการที่แตกต่างกันตามบริบทของสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ การบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น ที่เน้นการมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผนร่วมดำเนินการร่วมประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหา ถือเป็นจัดการการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และจุดเด่นเฉพาะตัว

การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล หรือ Akita Model เป็นจัดการการเรียนรู้ของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น ที่เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2000 หลังจากเกิดปรากฏการณ์ PISA Shock เป็นภาวะตกต่ำของการประเมินของ PISA (Program for International Student Assessment: PISA) ในปรากฏการณ์นี้ทำให้ประเทศญี่ปุ่นหาแนวทาง ในการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 โดยจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์การเรียนรู้แบบสืบเสาะ (Inquiry - based Learning) ร่วมกับแนวคิดในการพัฒนาการเรียนรู้เชิงรุกและจากผลการสำรวจตามแนวทางการประเมินของ PISA กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมตอนต้นใน ประเทศญี่ปุ่น ที่เริ่มทำใน ค.ศ. 2007 จนถึง ค.ศ. 2016 พบว่า จังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียน อยู่ในระดับสูงสุดของประเทศ โดยเฉพาะความสามารถใน

การประยุกต์ใช้ของนักเรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561, น.2) โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดลถือเป็นการปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิธีการดำเนินงานของครูผู้สอน และจะเป็นบทเรียนที่สำคัญในการนำไปปรับใช้ตามบริบทและความเหมาะสมของโรงเรียน นักเรียน และคุณครู โดยไม่ได้มุ่งเน้นด้านวิชาการเพียงอย่างเดียวเพราะเด็กทุกคนต่างมีศักยภาพ ความถนัดแตกต่างกัน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล มี องค์ประกอบ 6 ประการ ได้แก่ สมรรถนะครูของครูผู้สอน การสนับสนุนของครอบครัว/ชุมชน ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา ความเข้มแข็งของกรรมการสถานศึกษา และการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ในปี 2559 ในการนี้มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ได้เห็นประโยชน์จากการจัดการศึกษาตามแนวทางอะคิตะโมเดล โดยการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่เห็นความสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรม 4.0 ที่ต้องการกำลังคนที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา และทักษะชีวิตที่สมควรได้รับการพัฒนาตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงร่วมกับ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยคณะวิจัยของวิทยาลัยครุศาสตร์ได้ทำการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ "อะคิตะโมเดล" (Akita Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น ที่เน้นให้เด็กได้รู้จักคิดบนพื้นฐานของความสงสัย ต่อยอดการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหากระบวนการคิด การอ่าน และการเขียนภายใต้โครงการความร่วมมือวิจัยระดับนานาชาติกับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ซึ่ง อ “ International Exchange Project on Akita Education Method: Global Method Joint Development Project” โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเผยแพร่การจัดการเรียนรู้อะคิตะ โมเดล ในระดับนานาชาติ 2) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อะคิตะ โมเดลของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย 3) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล แบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย ขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 โดยทดลองในโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 3 และสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร รวม 4 โรงเรียน ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ โรงเรียนราชมนตรี และโรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ ทั้งนี้ ในปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 มีนโยบาย

จุดเน้นให้โรงเรียนในสังกัด จำนวน 32 โรงเรียนจัดการจัดการเรียนรู้แบบตามแนวทางอะคิตะ โมเดลครอบคลุมทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ นำผลการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาและออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ในชั้นเรียนให้ส่งเสริม และสนับสนุนผู้เรียนได้แสดงศักยภาพด้านการเรียนรู้และ ยกผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้พัฒนาต่อไป

อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินโครงการฯ พบว่า ยังมีข้อจำกัดของการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล ที่ต้องมีการเอาใจจริงเอาใจในการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดเป้าหมายไว้ การประเมินจากสถานการณ์จริงภายในห้องเรียนว่ามีข้อแนะนำเพิ่มเติม และสนับสนุนกิจกรรม ต่างๆที่จะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้คุ้มค่า คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนทุกคน ได้เรียนอย่างเต็มความสามารถที่ตนมี คือ สิ่งสำคัญที่จะ พัฒนาศักยภาพเด็กในอนาคต และเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในประเทศไทยแนวใหม่ต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นคณะทำงานร่วมระหว่างคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่นและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความสนใจที่จะศึกษา การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1.2 คำถามการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นอย่างไร
2. การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความแตกต่างกัน อย่างไร
3. ข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีลักษณะอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ที่มีสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดลต่างกัน มีการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ต่างกัน

2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ที่มีขนาดต่างกันมีการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ต่างกัน

3. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ที่มีการมีส่วนร่วมต่างกัน มีการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ต่างกัน

4. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ที่มีผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ต่างกัน มีการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ต่างกัน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ในองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ได้แก่ 1) สมรรถนะของครูผู้สอน 2) การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน 3)ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง 4)การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา 5)ความเข้มแข็งของกรรมการสถานศึกษา และ 6) การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง อะคิตะโมเดล ได้แก่ 1) การวางแผน 2)การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 3)การสะท้อนคิด 4) การนิเทศการจัดการเรียนรู้ และ 5)การติดตามและประเมินผล

2. ขอบเขตของประชากร

2.1 ประชากรในการวิจัยนี้ คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 จำนวน 32 โรงเรียน (ประชากรเต็มจำนวน) ปีการศึกษา 2563 ครูผู้สอน 1,209 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี, 2562, น. 9)

2.2 ผู้ให้ข้อมูล (Key informants) โรงเรียนละ 10 คน เลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย

1) ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 32 คน

2) ครูผู้สอนหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ครูผู้สอนหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และศิลปะ

3) โรงเรียนละ 8 คน จำนวน 256 คน

4) ผู้ปกครองและตัวแทนกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียนและตัวแทนของกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 32 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 พื้นฐานของโรงเรียน ได้แก่

- 1) ขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่
- 2) ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ได้แก่ มาก กลาง น้อย
- 3) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ได้แก่ คะแนนสูงกว่า ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

3.2 การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ได้แก่

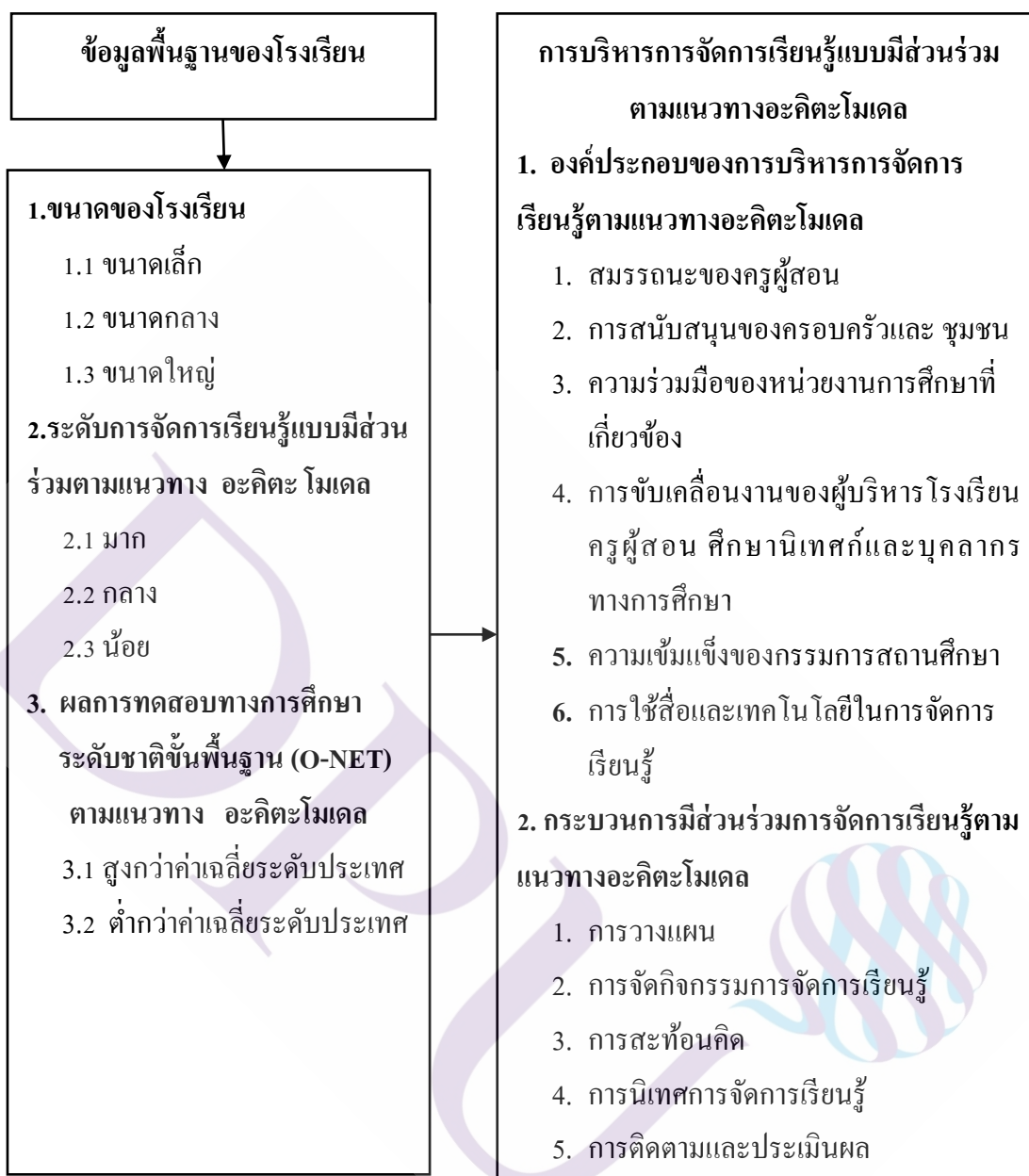
1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล 6 ประการ ได้แก่ สมรรถนะครูของครูผู้สอน การสนับสนุนของครอบครัว/ชุมชน ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ความเข้มแข็งของกรรมการสถานศึกษา และการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การสะท้อนคิด การนิเทศ การจัดการเรียนรู้ และการติดตามและประเมินผล

4. ขอบเขตระยะเวลาการเก็บข้อมูล เดือนตุลาคม 2563 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2564 ปีการศึกษา 2563

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง “การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1” ผู้วิจัยได้พัฒนากรอบแนวคิดในการวิจัยจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของ นคร ตั้งกะพิภพและคณะ (2557) และ พิณสุดา สิริธรังศรี(2557) Anderson (2019), Hough & Duncan (1970), Akita Action (2559), Yoneta Susume (2015) สุมมอมรวินวัฒน์ (2533) วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2555) ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์ (2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น (2559) ดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล 2) การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ได้แก่ องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล และกระบวนการมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์

การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารงานที่เปิดโอกาสให้ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ได้แก่ 1. สมรรถนะของครูผู้สอน 2. การสนับสนุนของครอบครัว/ชุมชน 3. ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง 4. การขับเคลื่อนงานของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา 5. ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา 6. การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ได้แก่ 1. การวางแผน 2. การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 3. การสะท้อนคิด 4. การนิเทศการจัดการเรียนรู้ 5. การติดตามและประเมินผล ปรากฏดังนี้

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล (AKITA MODEL) หมายถึง องค์ประกอบที่แสดงถึงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่กำหนดอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

1. สมรรถนะของครูผู้สอน หมายถึง ครูใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะการสื่อสาร เทคโนโลยีที่เกิดจากความเชี่ยวชาญ สามารถใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอะคิตะโมเดลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสะท้อนคิด การนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการติดตามและประเมินผล

2. การสนับสนุนของครอบครัว/ชุมชน หมายถึง ครอบครัวและชุมชนให้การสนับสนุนการบริหารจัดการเรียนรู้โดยการ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของผู้เรียน เด็ก เยาวชน และประเทศชาติ

3. ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง หมายถึง หน่วยงานการศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแก้ไขปัญหา และพัฒนา เพื่อให้เกิดกระบวนการปฏิบัติที่ชัดเจน มีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตามและประเมินผลระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

4. การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการของโรงเรียน ครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ศึกษานิเทศก์ และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ร่วมขับเคลื่อนการบริหารจัดการเรียนรู้ทำให้เกิด

ความภาคภูมิใจในความสำเร็จในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้ ต่อยอดการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้

5. ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษามีความมุ่งมั่น และจริงจัง ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อย่างมีประสิทธิภาพ และร่วมกันชื่นชมกับผลสำเร็จที่เกิดขึ้น

6. การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูผู้สอน สามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ร่วมพัฒนาและถอดบทเรียนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการจัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล (AKITA MODEL) หมายถึง องค์ประกอบในการบริหารการศึกษาตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ประกอบด้วย

1. การวางแผน หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ร่วมดำเนินการกำหนดปัญหาและความต้องการการเรียนรู้ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

2. การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูผู้สอนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติตามแนวทางเชิงรุกอะคิตะ 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิดเป็นของตัวเอง การอภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ร่วมติดตามและประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีการนำเสนอผ่านสื่อ เทคโนโลยีที่เหมาะสม

3. การสะท้อนคิด หมายถึง หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนทุกคนที่จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และเข้าร่วมการอบรมพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ร่วมการอภิปรายและตอบข้อซักถาม สะท้อนความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล และการปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างกัน เติมเต็มความรู้ และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. การนิเทศการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ศิษยานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการนิเทศการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางเชิงรุกอะคิตะ 4 ขั้นตอน แนะนำ ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้ และแก้ไขปัญหาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

5. การติดตามและประเมินผล หมายถึง ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ในการนิเทศ กำกับและติดตาม ประเมินผลการจัด

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางเชิงรุกอะคิเตะ 4 ขั้นตอน พร้อมแนะนำ ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) หมายถึง ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐานที่วัดความรู้และความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประเมินตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 51 มาตรฐานการเรียนรู้ ครอบคลุม 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ซึ่งการสอบ O-NET นี้จะใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดต่างๆ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2562) แบ่งได้เป็น 2 เกณฑ์ ดังนี้

1) คะแนนสูง หมายถึง ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่สูงกว่าระดับประเทศ

2) คะแนนต่ำ หมายถึง ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำนวน 32 โรงเรียน ซึ่งมีที่ตั้งในเขตอำเภอเมืองและอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำแนกโดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ ซึ่งแบ่งได้ 3 ขนาด ดังนี้

- 1) ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน ไม่เกิน 120 คน
- 2) ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน ไม่เกิน 600 คน
- 3) ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน เกิน 601 คน

ระดับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตะโมเดล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการเรียนรู้ ร่วมปฏิบัติ ร่วมกระทำ ร่วมตัดสินใจ ตามลำดับความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ โดยมีระดับของการมีส่วนร่วม ดังนี้ ระดับมาก หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้เสีย(stakeholder) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ระดับกลาง หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้เสีย(stakeholder) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แต่อำนาจตัดสินใจอยู่ที่บุคคลอื่น และระดับน้อย หมายถึง ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้เสีย(stakeholder) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่มีการจำกัดขอบเขต ไม่มีอำนาจตัดสินใจ

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนสามารถนำแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ไปขยายผลในโรงเรียนเครือข่ายให้เป็นทางเลือกของการจัดการการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดด้วยตัวเอง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยเหมาะสมกับการศึกษาในโลกศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยทุกสิ้นปีการศึกษาต้องนำผลวิจัยไปกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำข้อมูลการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล เพื่อกำหนดนโยบายการบริหารจัดการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และมีทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาให้การบริหารจัดการเรียนรู้มีคุณภาพที่ดี

3. การบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารให้มีการกำหนดนโยบายการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านวิชาชีพให้กับครูผู้สอน ในขณะที่ครูผู้สอนสามารถที่จะสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีความหลากหลายทางด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของโลกการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

4. การบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ช่วยส่งเสริมให้ผู้บริหาร ครูผู้สอนมีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้แนวใหม่โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้และสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีเวลาที่จะร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหา ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ทุกภาคเรียน ตลอดระยะเวลาปีการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ประกอบด้วย

- 2.1 การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน
- 2.2 การจัดการศึกษา
- 2.3 การบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเต โมเดล
- 2.4 การมีส่วนร่วมด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้
- 2.5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2.1.1 การบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาของโรงเรียนตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรของการจัดการเรียนรู้กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้ เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 ได้กำหนดขอบข่ายของงานในด้าน การบริหารวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) ดังนี้

2.1.1.1 ด้านวิชาการ มีขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับ การพัฒนาหรือการดำเนินการ เกี่ยวกับ การให้ความเห็นในการพัฒนาสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้าน

วิชาการ จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ การศึกษา การแนะแนว การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2.1.1.2 ด้านงบประมาณ มีขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนงบประมาณ และคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรร งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง การอนุมัติการใช้จ่าย งบประมาณที่ได้รับจัดสรร การขอโอนและการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการ เบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ การตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การ ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์หรือ สิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี ไปและสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้

2.1.1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล มีขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางอัตราค่าจ้าง การจัดสรรอัตราค่าจ้างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การ เปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การลาทุกประเภท การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัย และการลงโทษ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็น เกี่ยวกับการเสนอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1.1.4 ด้านการบริหารบริหารงานทั่วไป มีขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนา ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผน การบริหารงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และ สภาพแวดล้อม การรับนักเรียน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาการทัศนศึกษา งานกิจการ นักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

สรุปได้ว่าการบริหารการศึกษา คือ การบริหารงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการบริหารการศึกษา การจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน การศึกษา การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเด โมเดล ของโรงเรียนเป็นการบริหารจัดการงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคลและด้านบริหารทั่วไป เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในโรงเรียนดำเนินการต่อไปด้วยเป้าหมายตามนโยบาย ที่กำหนดไว้ตามความจำเป็น และความสำคัญของแต่ละภาระงานที่ได้กำหนดไว้ การตัดสินใจของผู้บริหารที่จะวางแผน กำหนดวิธีการล่วงหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตามเป้าหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสม

การบริหารการศึกษาของโรงเรียนได้กำหนดขอบข่ายของงานในด้านการบริหาร วิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไว้อย่างเป็นระบบเพื่อการพัฒนาโรงเรียนเป็นไปอย่างมีแบบแผน ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการเรียนรู้และสามารถตรวจสอบได้

2.1.2 การจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาตาม นัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาของชาติไว้ในหมวดที่ 4 ตั้งแต่มาตรา 22 ถึง มาตรา 30 ซึ่งสรุปสาระสำคัญการจัดการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนรู้และพัฒนาดตนเองได้ ดังนั้นจึงจัดสภาวะแวดล้อมบรรยากาศรวมทั้งแหล่งเรียนรู้ต่างๆให้หลากหลายเพื่อเอื้อต่อความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจเหมาะสมแก่วัยและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้เกิดขึ้น ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่และเป็นการเรียนรู้กันและกันอันก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาดตนเอง ชุมชน สังคมและประเทศชาติโดยการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง บุคคล ชุมชน และทุกส่วนของสังคม การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงานต่างๆ ในการจัดการศึกษา ให้สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือ ถือเป็นระบบที่ให้บุคคลได้ศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาดตนเองทั้งในด้านปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคมอย่างสมดุล และสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศ ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 ได้กำหนดการจัดการศึกษาไว้ 3 รูปแบบ (พระราชบัญญัติการศึกษา , 2562, น.53)ได้แก่

2.1.2.1 การศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) เป็นการศึกษาที่กำหนด จุดมุ่งหมายวิธีการศึกษาหลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไข ของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2.1.2.2 การศึกษานอกระบบโรงเรียน (Informal Education) เป็นการศึกษาที่มีความ ยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็น เงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2.1.2.3 การศึกษาตามอัธยาศัย (Non-formal Education) เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่นๆ

การจัดการศึกษาเป็นเพียงการดำเนินงานของรัฐ เอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพียงกลุ่มเดียวไม่เพียงพอที่จะทำให้การศึกษากระจายอย่างทั่วถึง ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และประชาชน แนวคิดการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรต่างๆ เริ่มมีมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะ เมื่อมีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่มีเจตนารมณ์ให้การศึกษา เป็นเรื่องของทุกคนและทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยได้บัญญัติไว้ในหลักการจั ดการศึกษาประการหนึ่งว่า “ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” และการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดเรื่องของการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การกำหนดเป็นนโยบายการจัดการการศึกษาของ หน่วยงานทางการศึกษาทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติในการนี้พบว่า การมีส่วนร่วมของครู บุคลากรทางการศึกษาและประชาชน เป็นกลไกสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่ เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งการร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมสนับสนุนและร่วม ติดตามผลการจัดการศึกษาในทุกระดับทั้งระดับนโยบาย/ส่วนกลาง ระดับเขตพื้นที่ การศึกษาและ ระดับการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2555) การจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จของ สถานศึกษาส่วนใหญ่ล้วนเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ (นคร ดังคะพิภพ และคณะ, 2557; พิณสุดา สิริธรงค์ศรี, 2557, น.12)

แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อสุขภาวะคนไทยที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง (ผู้เรียนเป็นสำคัญ) ด้วยการมีส่วนร่วมและบูรณาการทรัพยากรในท้องถิ่นร่วมกันบนพื้นฐานของการกระจายอำนาจ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ให้เกิดความเข้มแข็งจากฐานราก ด้วยความร่วมมือขององค์กรในชุมชน ทั้ง การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามและประเมินผล

ร่วมแก้ปัญหา และร่วมชื่นชม ที่ให้อิสระความยืดหยุ่นและความคล่องตัวกับผู้จัดการศึกษาบนความหลากหลายและสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและสังคมไทย (พิณสุดา สิริธรรังศรี, 2557, น. 9)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีทิศทางค่อนข้างชัดเจนว่า ผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งมีหลายแนวทางดังนี้

1. Visionary Leader คือ ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ผู้นำรุ่นใหม่ต้องมีวิสัยทัศน์ชัดเจนว่าจะนำพาหน่วยงานไปข้างหน้าอย่างไร โดยเฉพาะด้านหลักสูตรและการสอน

2. Charismatic Leader คือ ผู้นำที่มีบุคลิกภาพที่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกอบอุ่น และสามารถปรึกษาหารือในเรื่องต่างๆได้

3. Transactional Leader คือ ผู้นำที่เชื่อมโยงคนในกลุ่มต่างๆให้สามารถทำงานร่วมกันได้

4. Transformation Leader คือ ผู้นำที่มีกระบวนการ หรือเทคนิคในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

5. Creative and Productive Leader คือ ผู้นำที่ต้องมีความคิดใหม่ๆ และสร้างสรรค์งานใหม่ๆ ขึ้นได้อย่างสม่ำเสมอไม่ใช่คิดตามตำราหรือตามที่ฝรั่งเขียนไว้

ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ จึงมีคุณลักษณะเฉพาะคือ เป็นผู้ให้ความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อมั่น มีจุดยืนและสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ เพื่อให้สามารถดำเนินการในแต่ละสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และทางเลือกใหม่ ให้ผู้อื่นได้ผลักดันกระบวนการจัดการการเรียนรู้ ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมพัฒนา ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน ต่อขอการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษา คือกระบวนการที่เป็นระบบ การจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาโดยผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเข้ามามีส่วนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและร่วมสรุปผลการดำเนินงานของการจัดการศึกษาตามองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล

2.2 การบริหารการจัดการเรียนรู้

2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้(Learning)

การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การพัฒนาความคิดและความสามารถ โดยอาศัยประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมี 3 ด้าน (Anderson 2019, p. 32) คือ

1) ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หมายถึง การพัฒนาการด้านสติปัญญาและความคิด

2) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) หมายถึง การพัฒนาการทางด้านความรู้สึกนึกคิด ความสนใจ ค่านิยม ความซาบซึ้ง การปรับตัวและเจตคติต่างๆ

3) ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) หมายถึง การพัฒนาทักษะในทางปฏิบัติ ได้แก่ทักษะในการใช้วาระต่างๆ เช่น การเคลื่อนไหว การลงมือทำงาน การทำการทดลองด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พฤติกรรมพุทธิพิสัย แบ่ง ออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1) ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการจดจำและระลึกได้ เกี่ยวกับความรู้ ที่ได้รับไปแล้ว

2) ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง สามารถให้ความหมาย แปล สรุป หรือเขียนเนื้อหาที่กำหนดใหม่ได้ โดยที่สาระหลักไม่เปลี่ยนแปลง

3) การนำไปใช้ (Application) หมายถึง สามารถนำวัสดุ วิธีการ ทฤษฎี แนวคิด มาใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างจากที่ได้เรียนรู้มา

4) การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง สามารถแยก จำแนก องค์ประกอบที่สลับซับซ้อน ออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยต่างๆ

5) การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการรวบรวม หรือนำองค์ประกอบหรือส่วนต่างๆ เข้ามารวมกัน เพื่อให้เกิดเรื่องใหม่หรือสิ่งใหม่

6) การประเมินค่า (Evaluation) สามารถตัดสิน ติราคาคุณภาพของสิ่งต่างๆ โดยมีเกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นเครื่องตัดสิน เช่น การตัดสินกีฬา ตัดสินคดี หรือประเมินว่าสิ่งนั้นดี ไม่ดี ถูกต้องหรือไม่ โดยประมวลมาจากความรู้ทั้งหมดที่มี แนวคิด Cognitive Domain ของแอนเดอร์สัน

2.2.2 การบริหารการจัดการเรียนรู้

สุมณ อมรวิวัฒน์ (2533, น. 46) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้คือสถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

1) มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้น ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับสิ่งแวดล้อม

2) ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้น ไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2555, น. 35) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินการ ตั้งแต่การวางแผน การจัดการเรียนรู้ จนถึงการประเมินผล

2.2.2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้

Hough & Duncan (1970, p. 144) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเอง อย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่างๆ 4 ด้าน คือ

1) ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การมีส่วนร่วมด้านการเรียนรู้ การศึกษา จุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจ ในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหา ได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น

2) ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการคิดและกำหนด ปัญหาและความต้องการของการเรียนรู้ การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม จัดกิจกรรมด้วยการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

3) ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้ มีการกำกับติดตาม วัดและการประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและการประกันคุณภาพตามกรอบการประเมินที่สามารถตรวจสอบได้

4) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้ กู๊ด (Good, 197, p. 58) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือ การกระทำอันเป็นการอบรมสั่งสอนผู้เรียนในสถาบันการศึกษา โดยนำปัญหาที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้อย่างชัดเจน

Hills (1982, p. 26) ให้คำจำกัดความของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้คือ กระบวนการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน นอกจากนั้นยังมีผู้ให้ความหมาย ของการจัดการเรียนรู้ไว้อีกหลายทัศนะ เช่น การจัดการเรียนรู้คือ การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียน ได้มีประสบการณ์ อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย

2.2.2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ ตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิตหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอน หรือผู้สอนด้วยเช่นกัน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียนดังนี้คือ

- 1) มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
- 2) เกิดทักษะหรือมีความชำนาญในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
- 3) เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน
- 4) สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 5) สามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกได้

2.2.2.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้มีลักษณะที่เด่นชัดอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1) การจัดการเรียนรู้เป็น กระบวนการ ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งหมายความว่า การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้น ได้นั้นทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและเป็นปฏิสัมพันธ์ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

2) การจัดการเรียนรู้มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

- 2.1) ด้านความรู้ความคิด หรือด้านพุทธิพิสัย
- 2.2) ด้านทักษะกระบวนการ หรือด้านทักษะพิสัย
- 2.3) ด้านเจตคติหรือด้านจิตพิสัย

สรุปได้ว่า การที่ผู้สอนจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญานั้น การส่งเสริมที่ดีที่สุดก็คือการให้การศึกษา ซึ่งจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก ส่งผลให้กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล กระตุ้นให้ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สนับสนุนการวางแผน การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การสะท้อนคิด การนิเทศการจัดการเรียนรู้และการติดตามและประเมินผล

2.3 การบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล (Akita Model)

จังหวัดอะคิตะ (Akita) เป็นจังหวัดเกษตรกรรม ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศญี่ปุ่นห่างจากกรุงโตเกียวประมาณ 450 กิโลเมตร มีพื้นที่ 11,637.54 ตารางกิโลเมตรมีประชากรจำนวน 5,999,636 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2017) มีเป้าหมายในการพัฒนาคือ “สร้างบุคลากรที่มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า ในการสนับสนุนส่งเสริมบ้านเกิดให้มีความโดดเด่นในสังคมโลก” ภายใต้กลยุทธ์ศาสตร์ทางการศึกษาและการสร้างบุคลากรเพื่อเป็นกำลังสำคัญของสังคมโลกอนาคต (ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน, เฉลิมชัย มนุษสวด และ วาสนา วิสฤตภา, 2560, น. 7)

แนวคิดอะคิตะโมเดล มีเป้าหมายคือ “สร้างบุคลากรที่มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าช่วยสนับสนุนส่งเสริมบ้านเกิดและมีความโดดเด่นในสังคมโลก” โดยใช้กลยุทธ์ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เป็นกำลังสำคัญของสังคมในอนาคตซึ่งแนวทางนี้ เราสามารถเห็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมได้ในหลายประเทศที่พัฒนาแล้ว หัวใจสำคัญของการพัฒนาการเรียนจัดการเรียนรู้ของจังหวัดอะคิตะที่พัฒนาได้ต่อเนื่อง เพราะครูตระหนักว่า หน้าที่ของครูคือ ต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาของเด็กตลอดเวลา ต้องพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการสอนแบบมีส่วนร่วม การคิดกิจกรรมร่วมกันกับครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ถือเป็นภาระหน้าที่ ที่จะต้องพัฒนาไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด ส่วนวิธีการนั้น มี 6 ขั้นตอน คือ 1) เรียนรู้จากการมาเยือน เตือนใจให้คิด 2) สื่อสารสร้างสัมพันธภาพระดับมิตร 3) ร่วมกันลงมือทำนำไปปฏิบัติ 4) เรียนรู้ชัดจากของจริง

5) ประเมินทุกสิ่งจากประสบการณ์ และ 6) อย่าฝันหวานเกินไป (ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน, 2560, น.5)

ไพฑูรย์ สินลาร์ตัน (2561,น.6) ในฐานะผู้วิจัยแนวทางอะคิตะโมเดล กล่าวว่า จากการวิจัยและศึกษาข้อค้นพบของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ พบว่า มี 5 ปัจจัยความสำเร็จที่จะทำให้การเรียนการสอนเชิงรุกแบบอะคิตะได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้นประกอบด้วย 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำการทำงานเป็นทีม 2. ความร่วมมือของครอบครัวและชุมชนท้องถิ่น ให้การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จต่อคุณภาพผู้เรียน 3. ความร่วมมือองค์กรทางการศึกษาที่เข้มแข็ง 4. บทบาทของคณะกรรมการการศึกษาที่มีแนวคิดเชิงรุกการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ หน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถาบันการศึกษาร่วมพัฒนา กำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง 5. การใช้อะคิตะโมเดลเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคณะวิจัยมีแนวคิดไปในแนวทางเดียวกันว่า อะคิตะโมเดล มีความสนใจเพราะมีหลักการและกระบวนการดำเนินงานที่ดี ภายใต้แนวคิดการสอนเด็กให้อ่าน คิด และเขียนด้วยตนเอง รู้จักมีจิตสำนึกรับผิดชอบ และได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อน ซึ่งจะช่วยเติม

เต็มในสังคมการเรียนรู้ของเด็กไทย และมองเห็นประโยชน์ในการรับแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาประเทศไทย ซึ่งความสำเร็จจะปรากฏชัดเจนในช่วง 3 ปี ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเด็กไทย และจำเป็นต้องมีการประเมินและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

Akita Action เป็นการจัดการเรียนรู้ของเมืองอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น ที่เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2003 หลังจากเกิดปรากฏการณ์ PISA Shock เป็นภาวะตกต่ำของประเทศญี่ปุ่น ในปรากฏการณ์นี้ทำให้ประเทศญี่ปุ่นหาแนวทาง ในการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 โดยเมืองอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น มีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์การเรียนรู้แบบสืบเสาะ (Inquiry based Learning) ร่วมกับแนวคิดในการพัฒนาการเรียนรู้เชิงรุกและจากผลการสำรวจตามแนวทางการประเมินของ PISA (Program for International Student Assessment) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมตอนต้นใน ประเทศญี่ปุ่น ที่เริ่มทำใน ค.ศ. 2007 จนถึง ค.ศ. 2016 พบว่า จังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น มีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนอยู่ในระดับสูงสุดของประเทศ โดยเฉพาะความสามารถในการประยุกต์ใช้ของนักเรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2561)

ในปี 2559 คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น ได้มีโครงการความร่วมมือวิจัยระดับนานาชาติกับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ภายใต้ชื่อ “International Exchange Project on Akita Education Method: Global Method Join Development Project” โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเผยแพร่การจัดการเรียนรู้อะคิตะ โมเดล ในระดับนานาชาติ 2) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อะคิตะ โมเดลของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย 3) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ อะคิตะ โมเดล แบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย

การวางแผนและขั้นตอนการร่วมโครงการความร่วมมือแลกเปลี่ยนวิจัยระดับนานาชาติระหว่าง คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่นและมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ตั้งแต่ปี 2559-2563 รายละเอียดดังนี้

1) วันที่ 29 มิถุนายน 2559 มีการร่วมลงนามความร่วมมือโครงการความร่วมมือ

แลกเปลี่ยนวิจัยระดับนานาชาติระหว่างคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่นและมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ นำทีมโดยศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์ และอาจารย์ ดร. เฉลิมชัย มนุเสวต เพื่อเผยแพร่การจัดการเรียนรู้อะคิตะ โมเดล ให้รู้จักกว้างขวางในโรงเรียนในจังหวัดนนทบุรี

2) การคัดเลือกโรงเรียนเพื่อวิจัยนำร่องและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล (Akita Model) ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกอะคิตะ แอ็คชัน (Akita Action) 4 ขั้นตอน 1) รู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ (Stating the lesson objectives) 2) มีความคิดเป็นของตนเอง (Thinking about questions individually) 3) อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน (Exchanging ideas as a class or in groups) 4) ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ (Reviewing what students learned about) โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 (สพป. นนทบุรี เขต 1) จัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย-ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 3 (สพม 3 นนทบุรี -พระนครศรีอยุธยา) จัดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 คณะผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้จากคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น มาเยี่ยมชมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ที่โรงเรียนนำร่องดังกล่าว โดยครูผู้สอนทำหน้าที่นำเข้าสู่หัวข้อการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น ผู้เรียนในห้องเรียนมีส่วนร่วมในการหาคำตอบในประเด็นที่เกิดจากหัวข้อการเรียนรู้ สรุปและทบทวนเนื้อหาให้สอดคล้องกับหัวข้อการเรียนรู้ต่อยอดการเรียนรู้ระดับที่สูงขึ้นไป

นอกจากนี้ ได้มีการจัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แนวทางอะคิตะโมเดล ที่เน้นการร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมพัฒนา มีการลงมือปฏิบัติในการอบรมพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอน ให้สามารถจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง ด้วยการใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะการสื่อสารที่ดี ส่งผลให้ประสบความสำเร็จต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างชัดเจน โดยมีคณะผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้จากคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น เป็นพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนอื่นๆที่มีความสนใจตลอดระยะเวลาการเข้าร่วมสัมมนา มีการแสดงความคิดเห็นอภิปรายถึงประเด็นที่หลากหลายของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกอะคิตะ แอ็คชัน เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนฝึกแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง มีวิสัยทัศน์ของตนเองต่อหัวข้อการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยมีการส่งเสริมให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งผลให้มีการพัฒนา ปรับปรุง กิจกรรมที่มีความเชื่อมโยงกับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน โดยส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพการคิดวิเคราะห์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

3) ในปีการศึกษา 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 กำหนดนโยบาย และเป้าหมายในการขยายผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทุกระดับ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 32 โรงเรียน การบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ซึ่งมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมเน้น กระบวนการทำงานที่เชื่อมโยงกับการกระจายอำนาจ เน้นให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม ทุกขั้นตอนในการร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมพัฒนา

2.3.1 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล (AKITA MODEL) หมายถึง องค์ประกอบที่แสดงถึงการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่กำหนดอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

1) สมรรถนะของครูผู้สอน หมายถึง ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมวางแผนด้านการบริหาร การจัดการเรียนรู้ กำหนดปัญหาและความต้องการการเรียนรู้ จัดกิจกรรมด้วยการเรียนรู้ด้วยการ ปฏิบัติ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะการสื่อสารที่ดี ใช้เทคโนโลยี นำเข้าสู่หัวข้อการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียน ได้คิดด้วยตนเองเปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น ผู้เรียนใน ห้องเรียนมีส่วนร่วมในการหาคำตอบในประเด็นที่เกิดจากหัวข้อการเรียนรู้ สรุปและทบทวนเนื้อหา ให้สอดคล้องกับหัวข้อการเรียนรู้ต่อยอดการเรียนรู้ระดับที่สูงขึ้นไป ครูผู้สอน มีการวางแผนการ วัดและการประเมินผล ตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา คอยกำกับติดตาม การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการจัดการ เรียนรู้และร่วมติดตามประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดการจัดการเรียนรู้

2) การสนับสนุนของครอบครัว/ ชุมชน หมายถึง บุคคลที่ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมพัฒนา เอาใจใส่ เพื่อประโยชน์ขององค์กรและของนักเรียนในการจัด กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

3) ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง หมายถึง องค์กรที่ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแก้ไขปัญหา และพัฒนา เพื่อให้เกิดกระบวนการปฏิบัติการที่ ชัดเจน คุ่มค่า ในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ มีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตามและประเมินผล ระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

4) การขับเคลื่อนงานของศึกษานิเทศก์ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรทางวิชาการ หมายถึง ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแก้ไขปัญหา สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่กำหนด เป้าหมายไว้ วางแผน วางนโยบายในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ

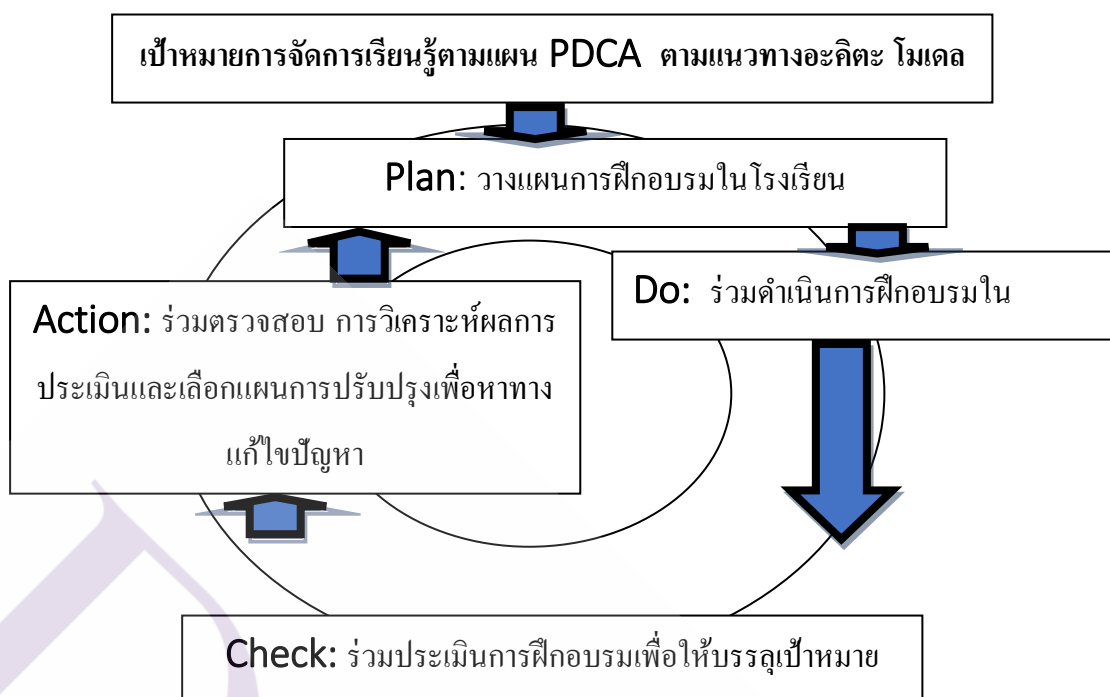
เชิงลึก ผลักดันกระบวนการจัดการการเรียนรู้ ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมพัฒนา ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน ต่อยอดการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้

5) ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ แอ็กชัน ของกรรมการสถานศึกษาโรงเรียน คอยกำกับติดตามและวัดประเมินผลในส่วนที่เกี่ยวข้อง ช่วยขับเคลื่อนไปได้ดีในทุกมิติ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมพัฒนา ตามหน้าที่รับผิดชอบตามที่วางแผนไว้ ร่วมกันชื่นชมกับผลสำเร็จอย่างจริงจัง

6) การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูผู้สอน สามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมพัฒนาและถอดบทเรียนการจัดการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมการจัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้ บูรณาการและพัฒนาต่อยอดเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ลงสู่ นักเรียนให้มีคุณค่ามากขึ้น

2.3.2 การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ ด้วยวงจร PDCA

โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดอะคิตะ กำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งไปที่เด็กนักเรียน และเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงได้วางแผนการฝึกอบรมและการดำเนินการตามแผน PDCA การฝึกอบรมภายในโรงเรียนลักษณะนี้ หากดำเนินการอย่างเป็นประจำ ก็จะทำให้โครงสร้างภายในองค์กรมีความตื่นตัวและเพิ่มทักษะในการจัดการเรียนรู้ให้มีศักยภาพดีขึ้น (Akita Action, 2559, น. 8)

ภาพที่ 2.1 เป้าหมายการจัดการเรียนรู้ตามแผน PDCA ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น (2559, น.8)

ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนมากในจังหวัดอะคิตะ จะมีการจัดการฝึกอบรมภายใน โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่ม (group study) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ก่อนเริ่มการศึกษาเป็นกลุ่ม ครูผู้สอนจะต้องมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา มีส่วนร่วมในการคิด การวางแผนเกี่ยวกับเนื้อหา และร่วมกันสร้างความเข้าใจร่วมกันก่อนที่จะเริ่มทดลองการจัดการเรียนรู้ การทำสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ครูผู้สอนทุกคนมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมการศึกษาเป็นกลุ่มหลังจากที่ได้ดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้จริงแล้ว ครูผู้สอนจะต้องเข้าร่วมการศึกษากลุ่มเพื่อพิจารณาผลลัพธ์ของการจัดการเรียนรู้ร่วมกันอีกครั้ง (โยเนตะ ซูชิมะ, 2559, น.19)

2.3.3 การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มเชิงปฏิบัติการตามแนวทางอะคิตะ โมเดล

เนื่องจากการฝึกอบรมลักษณะนี้ ครูผู้สอนแต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดการเรียนรู้ภายใต้เป้าหมายการปรับปรุงและการจัดการเรียนรู้ตามแผน PDCA ส่งผลให้ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ได้มองเห็นมุมมองการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และคอยช่วยเหลือสนับสนุนกันอย่างสม่ำเสมอ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

เป็นกลุ่มเชิงปฏิบัติการตามแผน PDCA (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น, 2559, น. 8-9)

2.3.4 แผนปรับปรุงการสอนโดยประยุกต์ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอะคิตะ (AKITA MODEL) จังหวัดอะคิตะได้รับการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้และมีเป้าหมายสร้างบุคลากรที่มุ่งมั่นอย่างแรงกล้าที่จะสนับสนุนส่งเสริมบ้านเกิดให้มีความโดดเด่นในสังคมโลกปัจจุบันให้มีศักยภาพที่ดีและกลับมาพัฒนาบ้านเกิดในอนาคต คณะกรรมการการศึกษาของจังหวัดอะคิตะ ได้จัดตั้งโครงการส่งเสริมแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศโดยใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2015 มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนกับนานาชาติประเทศผ่านทางการศึกษา ซึ่งเป็นหนึ่งในเส้นห้าของจังหวัดอะคิตะ หนึ่งในงานที่สำคัญซึ่งถือเป็นเสาหลักของงานนี้คือ งานวิจัยร่วมเกี่ยวกับการสร้างบทเรียน ซึ่งดำเนินการร่วมกับบุคลากรทางการศึกษาของประเทศไทย ทั้งนี้ คณะกรรมการการศึกษาของจังหวัดอะคิตะได้นำ วิธีการจัดการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกของจังหวัดอะคิตะ เรียกว่า “การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกอะคิตะแอนด์ซัน” ไปเผยแพร่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นของประเทศไทย เพื่อมุ่งเน้นการสร้างวิธีการสอนรูปแบบใหม่ๆ ที่ผสมผสานการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกอะคิตะแอนด์ซันตามบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่งเข้าด้วยกันจากวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ และส่งเสริมให้มีความร่วมมือทางวิชาการระดับนานาชาติ ส่งเสริมให้ทั้งบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนมีความรู้ความสามารถที่จะเอาตัวรอดในสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Yoneta Susume, 2015, p.2)

แนวคิดการจัดการเรียนรู้ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอะคิตะ เริ่มจากการประสบปัญหาการลดต่ำของคะแนน PISA ของนักเรียนในจังหวัดอะคิตะ ซึ่ง Programmed for International Student Assessment หรือ PISA เป็นโครงการประเมินผลการศึกษาของประเทศสมาชิก ที่ ดำเนินการโดย Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระบบการศึกษาของนานาชาติ ว่าได้เตรียมความพร้อม สำหรับการใช้ชีวิต และทักษะในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี หรือเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยทั่วโลกเริ่มโครงการดังกล่าวตั้งแต่ปี 2000 ทุกประเทศใช้ข้อสอบชุดเดียวตามมาตรฐานที่กำหนด PISA มีการประเมินสมรรถนะที่เรียกว่า Literacy ใน 3 ด้าน คือ การอ่าน (Reading Literacy) คณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และวิทยาศาสตร์ (Science Literacy) ประเทศญี่ปุ่น เป็นประเทศหนึ่งที่เข้าร่วมโครงการประเมินสมรรถนะ

ในปี ค.ศ. 2000 โดยผลการประเมิน ประเทศญี่ปุ่นมีคะแนนเป็นอันดับหนึ่งในด้านคณิตศาสตร์ อันดับสองในด้านวิทยาศาสตร์ และอันดับแปดในด้านความสามารถในการอ่าน จากจำนวนประเทศที่เข้าร่วมโครงการนี้ทั้งหมด 32 ประเทศ

ในปี ค.ศ.2003 ได้เกิดปรากฏการณ์ “PISA SHOCK” คือ ระดับคะแนนสอบโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ “Programmed for International Student Assessment: PISA ” ของประเทศญี่ปุ่นลดลง โดยเฉพาะวิชาความเข้าใจด้านคณิตศาสตร์ ที่ลดไปอยู่ลำดับที่ 6 และวิชาความสามารถในการอ่านลดไปอยู่ลำดับที่ 14 จากประเทศที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 41 ประเทศ กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย จึงได้เริ่มดำเนินการสำรวจการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั่วประเทศ จุดประสงค์ของการสำรวจ เพื่อที่จะเข้าใจและวิเคราะห์สถานการณ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในประเทศไทย โดยพิจารณาจากความเสมอภาคในเรื่องของการศึกษาภาคบังคับและการพัฒนา เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษา พัฒนาปรับปรุงให้คุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นในอนาคต (PISA 2005 Draft collaboration problems solving framework OECD, 2015, p.3) โดยมีทักษะการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน PISA 2015 ประกอบด้วย สร้างความเข้าใจร่วมกันและรักษาความเข้าใจนั้นไว้ ดำเนินการอย่างเหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างและรักษาองค์ประกอบของทีม

2.3.5 เนื้อหาและจุดเด่นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอะคิตะโมเดล (AKITA MODEL) ผ่านวิธีการสอนเชิงรุก AKITA ACTION 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 รู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการคิดเอง โดยการค้นพบหัวข้อในการเรียนรู้ด้วยตนเองและรู้จักข้อสังเกตในการหาคำตอบ

ขั้นตอนที่ 2 มีความคิดของตนเอง การมีความคิดเป็นของตนเองจะเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมการอภิปรายที่ช่วยขยายความคิดให้กว้างและลึกซึ้งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน จากการเรียนรู้แบบให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน จะช่วยทำให้ความคิดของแต่ละคนกว้างและลึกซึ้งขึ้น ความสามารถในการคิดและการแสดงออกก็จะเพิ่มขึ้นด้วย

ขั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ กิจกรรมการทบทวนโดยใช้สมุดจดบันทึกหรือการเขียนบนกระดานจะช่วยให้จดจำเนื้อหาการเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้ได้อย่างแม่นยำขึ้น

2.3.6 กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล (AKITA MODEL) เป็นกระบวนการในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกรอบของการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด ได้แก่

1) การวางแผน คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ร่วมดำเนินการกำหนดปัญหาและความต้องการการเรียนรู้ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

2) การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ คือครูผู้สอนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติตามแนวทางเชิงรุกอะคิตะ 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิดเป็นของตัวเอง การอภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ร่วมติดตามและประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และมีการนำเสนอผ่านสื่อ เทคโนโลยี ที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย

3) การสะท้อนความคิด คือครูผู้สอนทุกคนที่จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และเข้าร่วมการอบรมพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ร่วมการอภิปรายและตอบข้อซักถาม สะท้อนความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ หลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล และมีการจัดอบรมกลุ่มเชิงปฏิบัติการตามความต้องการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยให้ครูผู้สอนแต่ละคนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น การระดมความคิดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพและการปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนจากการจัดการเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างกัน เติมเต็มความรู้ และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4) การนิเทศการจัดการเรียนรู้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการนิเทศการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางเชิงรุกอะคิตะ 4 ขั้นตอน พร้อมแนะนำ ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้ และแก้ไขปัญหาให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

5) การติดตามและประเมินผล คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ในการนิเทศ กำกับและติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางเชิงรุกอะคิตะ 4 ขั้นตอน พร้อมแนะนำ ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

2.3.7 ความสามารถและคุณลักษณะที่สร้างขึ้นได้โดยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอะคิตะ (Akita Model) กระบวนการแก้ไขปัญหานั้น อะคิตะแอ็คชั่น (Akita Action) มีการสอดแทรกแนวคิดในการพัฒนาการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ “การเรียนรู้อย่างลึกซึ้งผ่านการคิดด้วยตนเองและการสนทนาโต้ตอบ” เกิดขึ้นได้จริง ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของแนวทางการเรียนการสอนใหม่ของประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ อะคิตะแอ็คชั่น (Akita Action) ยังส่งผลดีในเรื่องของการฝึกทักษะและการสร้างคุณลักษณะที่องค์กรวิจัยการศึกษาในหลายประเทศให้ความสำคัญอีกด้วย

นอกจากนี้แนวคิดในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ “การเรียนรู้อย่างลึกซึ้งผ่านการคิดด้วยตนเองและการสนทนาโต้ตอบ” มี 3 ข้อดังนี้

1) ทำให้ “การเรียนรู้ผ่านการสนทนาโต้ตอบ” การร่วมมือกันระหว่างเด็กๆ การสนทนาโต้ตอบกับครูผู้สอนหรือคนในพื้นที่ การขยายความคิดของตนเองให้กว้างและลึกซึ้งยิ่งผ่านการคิดโดยใช้ข้อคิดจากผู้รู้ต่างๆ เกิดขึ้นได้จริงหรือไม่

2) ในกระบวนการเรียนแบบ เรียนรู้ ประยุกต์ ค้นหาให้ใช้ “วิธีมองและวิธีคิด” ซึ่งเหมาะสมกับจุดเด่นของแต่ละวิชาไปพร้อมๆ กับทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เชื่อมโยงองค์ความรู้สำรวจข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วนและสร้างแนวคิด ค้นพบปัญหาและวิธีคิดแก้ไขปัญหามา สร้างสรรค์โดยมีพื้นฐานจากความคิด จนทำให้เกิด “การเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง” ขึ้นได้จริงหรือไม่

3) ทำให้ “การเรียนรู้ผ่านการคิดด้วยตนเอง” การมีความสนใจและใฝ่ใฝ่ในการเรียนรู้ เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับทิศทางประกอบอาชีพของตนเอง การมีวิสัยทัศน์และมีความพยายามอย่างไม่มีข้อท้อ การมองย้อนกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองและเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ครั้งต่อไป เกิดขึ้นได้จริงหรือไม่

2.3.8 ประเด็นสำคัญในแต่ละขั้นตอนของ อะคิตะแอ็คชั่น (Akita Action)

ขั้นตอนที่ 1 รู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้

การเลือกหัวข้อการเรียนรู้ที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กนักเรียนเรียนรู้แบบ Active Learning ได้นั้น คือ หัวข้อการเรียนรู้ต้องมีความน่าดึงดูด น่าสนใจและเพิ่มความรู้สึกลอยการเรียนรู้ให้กับนักเรียน การสร้างหัวข้อการเรียนรู้ในช่วงแรกครูผู้สอนจะต้องเป็นฝ่ายแสดงหัวข้อการเรียนรู้ให้นักเรียนดูก่อน และค่อยๆ ฝึกสร้างหัวข้อการเรียนรู้ด้วยกันกับนักเรียน และให้นักเรียนคาดการณ์หัวข้อการเรียนรู้ในช่วงเวลาเรียน เพื่อให้นักเรียนค่อยเสริมทักษะการค้นพบและทักษะการกำหนดหัวข้อการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับนักเรียน ครูผู้สอนใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นพื้นฐาน เชื่อมโยงเข้ากับคำสั่งของเด็กรู้สึกสนใจกับข้อแตกต่างของความคิดและความคิดเห็น มีการแสดงหัวข้อการเรียนรู้ให้ดูบางส่วน สร้างจินตนาการถึงเนื้อหาการเรียนรู้ครั้งต่อไป ภายใต้โจทย์ปัญหาใหญ่ที่รวบรวมหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมดไว้ วิธีทำให้นักเรียนรู้จัก

ตั้งข้อสังเกตเพื่อค้นหาคำตอบ โดยการกระตุ้นให้คิดโดยใช้ความรู้และทักษะที่ได้ติดตัวมาจากการเรียนรู้ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน พิจารณาเนื้อหาของหัวข้อการเรียนรู้ ทำให้ได้ตระหนักรู้เองว่าควรสนใจในจุดไหนและคิดอย่างไรดี โดยให้นักเรียนกะประมาณเวลาและวางขั้นตอนในการหาคำตอบตามข้อสังเกตที่ตั้งไว้

2.3.9 จุดสำคัญในการสร้างหัวข้อการเรียนรู้

- 1) กระตุ้นให้คิดเกี่ยวกับสาเหตุและหลักฐานสนับสนุนโดยใช้คำถามว่า “ทำไม”
- 2) กระตุ้นการสร้างหรือการผลิต ตัวอย่างประโยค เช่น “ลองพลิกแพลงแล้วมาสร้าง กันเถอะ”
- 3) กระตุ้นการนำความรู้และทักษะที่ติดตัวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น “ใช้...ให้เกิดประโยชน์เพื่อ...”
- 4) กระตุ้นการแก้โจทย์ปัญหา เช่น “พิจารณาจาก.. แล้ว มาค้นหาคำตอบกันเถอะ”
- 5) กระตุ้นให้เกิดการเปรียบเทียบ และการพิจารณา เช่น “ลองเปรียบเทียบระหว่าง A กับ B แล้วมา ...กันเถอะ”
- 6) กระตุ้นให้เกิดความสนใจในจุดแตกต่าง และเกิดความสงสัยว่า “เหตุผลที่ทำให้การคาดการณ์และผลลัพธ์จริงแตกต่างกันคืออะไร”
- 7) กระตุ้นให้เกิดการคิดสร้างเงื่อนไขใหม่ เช่น “สิ่งที่ได้เรียนรู้มาจนถึงตอนนี้ ควรจะเพิ่มสิ่งใดเข้าไป เพื่อให้ทำได้”

ขั้นตอนที่ 2 มีความคิดของตัวเอง

ทักษะการคิดพิจารณาตัวเองซึ่งจำเป็นในการเรียนการสอนเชิงรุกอะคิตะแอ็คชั่น (Akita Action) เงื่อนไขที่สำคัญที่จะจัดการเรียนการสอนเชิงรุกให้สำเร็จได้นั้น คือ “การมีความคิดของตัวเอง” เมื่อมีความคิดของตัวเองแล้วจึงจะสามารถจัดกิจกรรมการอภิปรายเพื่อแก้ไข้ปัญหาได้สำเร็จ สังเกตว่านักเรียนไม่เข้าใจจุดไหน ควรสาธิตหรือแสดงมุมมองเพื่อให้เกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นรูปธรรม ทบทวนในสิ่งที่เรียนรู้มาจนถึงขณะนี้ ว่ามีวิธีคิดที่สามารถนำมาใช้ได้บ้างหรือไม่ สร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนให้ได้แสดงความคิดเห็นส่วนตัวและให้เพื่อนช่วยสรุปเรียบเรียงเนื้อหาให้

ขั้นตอนที่ 3 อภิปรายกันเป็นคู่ กลุ่ม หรือทั้งชั้นเรียน

อภิปรายเพื่อเพิ่มทักษะการแก้ไข้ปัญหา เปรียบเทียบความคิดที่ได้จากการคิดด้วยตัวเอง จากนั้นแบ่งเป็นกลุ่มเพื่ออภิปราย หรืออภิปรายร่วมกันกับทุกคนในชั้นเรียน เพื่อหาวิธีแก้ไข้ปัญหา ร่วมกัน การปรับแก้ความคิด ให้คำแนะนำในจุดที่ผิด และการยอมรับในจุดดี จะช่วยทำให้ทักษะในการคิดพิจารณาหลากหลายมุม การฝึกคิดวิเคราะห์จะติดเป็นนิสัย การอภิปรายเป็นกลุ่ม จะทำให้

นักเรียนมีความมั่นใจที่จะพูดความคิดของตัวเอง และช่วยเพิ่มการตระหนักความสำคัญในการนำเสนอความคิดของตัวเองด้วย ครูผู้สอนต้องจัดลำดับในการนำเสนอ และจัดการอภิปรายอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 4 ทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้

การสรุปสิ่งที่สามารถทำและเข้าใจได้เพิ่มขึ้นด้วยคำพูดของตนเอง จะทำให้เกิดความเข้าใจที่แท้จริง และสร้างความตั้งใจที่จะเรียนรู้ในครั้งต่อไป สังเกตปฏิบัติการตอบสนองในการเรียนรู้ และเชื่อมโยงไปสู่การคาดการณ์การเรียนรู้ครั้งต่อไป

2.3.10 การจดบันทึกและการเขียนกระดาน

ในการเรียนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอะคิตะแอ็คชั่น (AKITA ACTON) การเขียนลงบนกระดานถือเป็นการแสดงลำดับขั้นตอนการคิดของนักเรียนในชั้นเรียนและเชื่อมโยงแนวคิดทุกกระบวนการเข้าด้วยกันอย่างมีระบบ โครงสร้างพื้นฐานของการเขียน

สรุปได้ว่าการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล (Akita Model) คือกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กลยุทธ์ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดการศึกษาให้มีองค์ประกอบของการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ส่งเสริมให้มีการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การขับเคลื่อนงานของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ศิษยานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา และการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ต้องมีภาวะผู้นำการจัดการศึกษาตามกระบวนการมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ได้แก่ การวางแผน การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การสะท้อนคิด การนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการติดตามและประเมินผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาวัตกรรมการจัดการศึกษาเชิงระบบส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น

2.4 การบริหารมีส่วนร่วม

2.4.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

มีนักวิชาการหลายคนที่ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทั้งนักวิชาการภายในประเทศและต่างประเทศ นักวิชาการภายในประเทศ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ดังนี้

สันติชัย เอื้อองประสิทธิ์ (2551 อ้างถึงในสัมฤทธิ์ ชาวาลวิวัฒน์ , 2555, น.95) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนในการคิดริเริ่มตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบมาถึง

ตัวของบุคลากรเอง การที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการพัฒนาเพื่อแก้ไข ปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้น ผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการ พัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น อย่างมีความสุขได้รับการปฏิบัติ อย่างเป็นธรรม หาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรม ของส่วนร่วมในองค์กร

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative management) ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพขององค์กร ทั้งนี้เพราะการบริหารแบบมีส่วนร่วมวางแผนหรือการมีส่วนร่วม ดำเนินการ ในการบริหารนับว่าเป็นวิทยาการสมัยใหม่ในการบริหารจัดการอีกแนวทางหนึ่งซึ่ง นอกจากผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในองค์กรแล้ว สมาชิกหรือบุคคลในองค์กรก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำ ให้องค์กรก้าวหน้าไปด้วยดี ซึ่งการที่บุคคลมีส่วนร่วมดำเนินการ ติดตามและประเมินผล ส่งผลต่อ การร่วมแก้ไขปัญหา โดยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น ยิ่งสำหรับองค์กร ทั้งนี้การปฏิบัตินั้นมีความไม่เข้าใจหรือเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นส่วน หนึ่งของการดำเนินงานและไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรแล้ว การบริหารงาน ขององค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยยาก

อรพินท์ สพโชคชัย (2550, น.12) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) หมายถึงการบริหารงาน โดยให้บุคคลในองค์กรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ ดำเนินการ การติดตามและประเมินผล กระบวนการตัดสินใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความ เชี่ยวชาญในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือสามารถแก้ไขปัญหาดังๆที่เกิดขึ้นจากการ บริหารงาน

อรัญ โสทธิพันธุ์ (2551, น.9) ได้อธิบายถึงการนำหลักการบริหารมีส่วนร่วมใช้ในการ บริหารราชการ ซึ่งได้ให้ความหมายของการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ภาครัฐมี การบริหารราชการในรูปแบบใหม่ ที่มีผู้นำผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมวางแผนใน กระบวนการตัดสินใจ การดำเนินงาน และการติดตามและประเมินผล โดยมีการจัดระบบการ บริหารในรูปแบบที่เป็นนวัตกรรม ได้แก่ การปรับวิธีการทำงาน การสร้างวัฒนธรรมการทำงาน ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร การออกกฎระเบียบ และนโยบายของหน่วยงาน ที่เอื้อต่อการบริหาร ราชการแบบมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและการแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของหน่วยงานภาครัฐที่จะ บริหารราชการที่ทำงานร่วมกับประชาชน ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมรับผิดชอบในการออกกฎ ระเบียบให้บริการสาธารณะต่างๆ

Summer (1980, p.26) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาส ให้บุคคลหรือองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมวางแผน ในการคิดริเริ่ม พิจารณาตัดสินใจ ร่วมติดตามการ

บริหาร การร่วมติดตามและร่วมแก้ไขปัญหา พร้อมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่มีผลกระทบถึงตัวบุคคลหรือองค์กร

Patricia (1999, p.16) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การให้โอกาสบุคคลหรือองค์กรเป็นฝ่ายตัดสินใจ ร่วมวางแผน กำหนดความต้องการของตน เป็นการเสริมพลังอำนาจร่วมดำเนินการให้บุคคลหรือองค์กรระดมความสามารถในการจัดทรัพยากร การตัดสินใจ การติดตาม และร่วมแก้ไขปัญหา หาแนวทางที่จะควบคุมกิจกรรมต่างๆ มากกว่าที่จะเป็นฝ่ายรับเพียงฝ่ายเดียว

2.4.2 หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้แนวคิดที่แตกต่างกัน ดังนี้ สันติ บุญภิรมย์ (2555, น.12) ได้ให้แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็น การวางแผนการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้บริหารจะต้องใช้ศิลปะในการบริหารมากกว่าใช้ศาสตร์ ร่วมดำเนินการของผู้ร่วมงานให้เขามีส่วนร่วมปริมาณเท่าใด เป็นคำถามที่ตอบได้ยากมากซึ่งไม่มีสูตรสำเร็จ ขึ้นอยู่กับทักษะ ประสบการณ์ รวมถึงความสามารถในการจัดการร่วมติดตามและแก้ไขปัญหของผู้บริหารแต่ละคน ดังนั้นแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกได้ ดังนี้

1) ร่วมวางแผน หมายความว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานบางคน บางกลุ่ม หรือทั้งหมดร่วมวางแผน ดำเนินการ อาจจะเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม การร่วมคิดมีประโยชน์หลายประการต่อองค์กร โดยทั่วไปก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นการเปิดใจของผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม การคิดเป็น กระบวนการขั้นต้นของการดำเนินงาน สำหรับการเริ่มต้นด้วยการคิดก็คือ การแสดงความเป็นเจ้าของ ตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน

2) ร่วมดำเนินการ หมายความว่า ผู้บริหารจะต้องนำของการร่วมคิดที่ได้ตกผลึกแล้วนำไปสู่ การปฏิบัติในระยะเวลาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงานในแต่ละคนในความ แตกต่างที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงต่อองค์กร ดังนั้นการร่วมทำจะต้องคำนึงถึงทีมงานที่มีศักยภาพ เป็นสำคัญ

3) ร่วมติดตามและประเมินผลงาน หมายความว่า การประเมินผลงานต้องไม่มอบหมายให้ฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งโดยเฉพาะที่เรียกว่า ฝ่ายประเมินผล แต่การประเมินผลงานที่ดีจะต้องเป็นผลมาจากการกำหนด เครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ โดยผู้ร่วมงานในแต่ละฝ่ายแต่ละแผนกได้มีโอกาสร่วมกันเสนอประเด็นที่ ต้องการวัดผล พร้อมทั้งกำหนดค่าคะแนนที่เหมาะสม เมื่อได้คะแนนจากการวัดผลแล้วนำคะแนน ดังกล่าวไปใช้ในการประเมินผล โดยเทียบกับเกณฑ์หรือเทียบเคียงกับการปฏิบัติในรอบปีที่ผ่านมาได้

4) ร่วมยอมรับในผลการประเมิน หมายความว่า ผลของการประเมินที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือ วัดผลที่มีคุณภาพ ผลของการประเมินจะปรากฏออกมาในรูปแบบลักษณะใดก็ต้องยอมรับ และไม่ควร โยนความรับผิดชอบอันเกิดจากการปฏิบัติให้บุคคลใดหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะ ทั้งนี้จะต้องรับผิดชอบ ร่วมกันทั้งทีมงาน

5) ร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ หมายความว่า การปฏิบัติในทุกองค์กร เมื่อวงจรการปฏิบัติงานจบลง ผลของงานทั้งผ่านเกณฑ์และไม่ผ่านเกณฑ์ มีความจำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหา และเสนอแนะปรับปรุงการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้นไป โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทที่ เปลี่ยนแปลงไป ปรับปรุงตามความเหมาะสม เพื่อยกระดับวิธีการบริหารของตนเองต่อไป

ถึงอย่างไร ก็ตามประการสำคัญคือ ผู้บริหารจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วม วางแผน ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม และร่วมแก้ไขปัญหา ตลอดเวลาตามแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมและต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสในวิถีแห่งประชาธิปไตย

ได้มีนักวิชาการทำการศึกษาและให้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้หลายท่านดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ คือ

ประการที่ 1 ผู้บริหารควรแบ่งอำนาจหน้าที่ในการบริหารให้ผู้ปฏิบัติ คนในองค์กรหรือทีมงาน เพราะต้องการให้มีส่วนร่วมวางแผนในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กรที่เป็นรูปธรรม

ประการที่ 2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมดำเนินการจะก่อให้เกิดความผูกพันระหว่างบุคคลและองค์กรได้อย่างแท้จริง คนในองค์กรได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ เพื่อช่วยเหลือผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำองค์กรในการตัดสินใจ

ประการที่ 3 คนที่อยู่ใกล้ปัญหาที่สุด คือ คนที่ตัดสินใจร่วมแก้ไขปัญหาคือดีที่สุด

ประการที่ 4 การบริหารแบบมีส่วนร่วมเปิด โอกาสให้คนในองค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ในฐานะสมาชิกขององค์กรมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารตั้งแต่ การมีส่วนร่วมคิด (ตัดสินใจ) วางแผน ร่วมทำร่วมรับผิดชอบ ร่วมกับประโยชน์ และร่วมติดตามผลร่วมแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในแต่ละเรื่องนั้นมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและเสริมแรง (Reinforcement) ในการทำงานของผู้ปฏิบัติหรือทีมงาน โดยเฉพาะในการมีส่วนร่วมตัดสินใจ และมีส่วนร่วมวางแผนซึ่งถือเป็นหัวใจของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมโดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผนในกระบวนการตัดสินใจ การตัดสินใจเกิดขึ้น โดยผู้บริหาร เมื่อเวลาที่ต้องการประสานสิ่งต่างๆ ตลอดจนเป็น การควบคุมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตามหน้าที่และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ ผู้บริหาร

จะเป็นผู้ซึ่งผลักดันผลสำเร็จให้แก่องค์การ โดยผ่านผู้ได้บังคับบัญชา รวมทั้งจะเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ขององค์การ ซึ่งในประเด็นเรื่องผลประโยชน์นี้เอง ที่ผู้ได้บังคับบัญชามีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการในกระบวนการกำหนดสิ่งต่างๆภายในองค์การ กระบวนการตัดสินใจมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกรวมถึงการเลือกพฤติกรรมหนึ่งๆ ท่ามกลางทางเลือกมากมายที่ปรากฏอยู่ซึ่งกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนแรก บุคคลต้องมีความรู้พอสมควรต่อทางเลือกของพฤติกรรมเหล่านั้น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำลังพิจารณาเพื่อจะทำการตัดสินใจอยู่ ขั้นตอนที่สอง คือ บุคคลผู้เข้าไปมีส่วนร่วมติดตามและแก้ไขปัญหาต้องให้ความหมายของทางเลือกแต่ละอัน ซึ่งคำนิยามดังกล่าวจะมีความเป็นเหตุเป็นผลกัน ขั้นตอนที่สาม บุคคลจะต้องเลือกพฤติกรรมอันใดอันหนึ่งในท่ามกลางทางเลือกต่างๆ เหล่านั้น แล้วทำการตัดสินใจ

ทิพวรรณ เสนจันทร์พิชัย (2554, น. 6) ได้นำเสนอการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เทคนิค ขวา 5 กลีบ มาเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

กลีบที่ 1 R (Review) คือ การร่วมกันทบทวน ศึกษาผลการจัดการศึกษาในห้วงเวลาที่ผ่าน มาจากข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ร่วมวางแผนทบทวนบริบทของสถานศึกษา ทั้งที่เป็นโอกาสวิกฤติ ปัญหา และอุปสรรค หากพบว่าดีเหมาะสมอยู่แล้วจึงสานต่อ หากพบว่ามีส่วนที่ยังบกพร่องจึงปรับปรุงแก้ไข หรือคิดใหม่ทำใหม่

กลีบที่ 2 A (Appreciative Inquiry) คือ การร่วมดำเนินการและเสริมสร้างพลังบวกโดยการจัดกิจกรรม ต่างๆที่เป็นการสานสัมพันธ์ เสริมสร้างแรงจูงใจแก่นุคลากร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ในการร่วมคิดร่วม พัฒนาการศึกษา

กลีบที่ 3 V (Vision/Share Vision) คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมดำเนินการ ด้วยการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ เพราะวิสัยทัศน์เป็นความฝันของทุกคนหากเราพร้อมกันคิดดี ปฏิบัติดีเพื่อให้ฝันเป็นจริง รวมทั้งครูและบุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีพลังแล้ว เชื่อได้ ร่วมติดตามและประเมินผลว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขแน่นอน

กลีบที่ 4 O (Opportunity) คือ การร่วมกันประเมินผล การสร้างโอกาสสร้างทุกๆ สถานการณ์ให้เป็น โอกาส แม้สถานการณ์นั้นจะเป็นวิกฤตก็ตาม ไม่นาเอาวิกฤติและความขาดแคลนมาเป็น ข้ออ้างหรืออุปสรรคใน การทำงานร่วมแรงร่วมใจ ร่วมลงมือดำเนินการใดๆ ก็ตามที่ก่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน บุคลากร สถานศึกษา และชุมชน

กลีบที่ 5 R (Result) คือ การร่วมแก้ไขปัญหา หาแนวทางเสนอแนะที่ดี เพราะผลสัมฤทธิ์เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจาก การบริหารหรือการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ที่

คาดหวังมากที่สุด คือ คุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของการจัดการศึกษา การให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ใดๆ นั้นเป็นสิ่งที่ยากยิ่ง ดังนั้นจึงได้คิด วางแผนร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่จะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ อีกทั้งร่วมกันประเมินผลกิจกรรมตลอดจนร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไข

2.4.3 การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของชุมชน และการดำเนิน โครงการการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสุขภาวะเด็กและเยาวชน ระหว่างปี 2554-2559 ที่ผ่านมาของผู้เขียนพบว่า รูปแบบสำคัญที่เป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนและสรุปเป็นแนวคิดหลัก คือ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในลักษณะ 8 ร่วม กล่าวคือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมชื่นชม (พิณสุดา สิริรังศรี, 2559, น.5) กล่าวคือ

1) ร่วมคิด (Shared Idea) เป็นการสร้างความเห็นร่วมและคิดร่วมกัน กล่าวคือ ก่อนการดำเนินการใดๆ โดยโรงเรียนมีการจัดทำประชาคม ครู ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน และกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกันเพื่อกำหนดทิศทางการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ

2) ร่วมวางแผน (Co-Planning) มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ตามการจัดทำประชาคม ทั้งแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ และมีการกำหนด โครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมกัน

3) ร่วมตัดสินใจ (Co-Decision Making) เมื่อมีกิจกรรมใดที่ต้องฟังความเห็นและตัดสินใจร่วมกันที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการและส่วนได้ส่วนเสียของผู้เรียนและประชาชน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสียจะมีการตัดสินใจร่วมกันบนพื้นฐานของข้อมูลของสถานศึกษาและชุมชน

4) ร่วมดำเนินการ (Co-Operation) เมื่อมีแผนงาน โครงการ หรือข้อตกลงใด ร่วมกันโรงเรียนและชุมชนมีการแบ่งงานหรือการมอบหมายการดำเนินงานนั้นๆ ที่เกิดจากการคิดร่วมกันวางแผนร่วมกันแล้ว ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสียจะมีการดำเนินงานในกิจกรรมนั้นๆ ตามภารกิจหน้าที่ที่มีการมอบหมายและกำหนดไว้ร่วมกัน

5) ร่วมรับผิดชอบ (Co-Responsibility) เมื่อมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการและมีผลของการดำเนินงานเกิดขึ้นทั้งด้านบวกและด้านลบ ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสียจะมีการรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน โดยไม่ทอดทิ้ง

ให้เป็นความรับผิดชอบของผู้ใดผู้หนึ่ง ความรับผิดชอบดังกล่าวเป็นไปตามระดับของความรับผิดชอบ เช่น กรรมการมีหน้าที่กำกับ ให้คำปรึกษาและสนับสนุน ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารงาน ครูมีหน้าที่สอน จัดประสบการณ์และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง มีหน้าที่อบรม สั่งสอนและติดตามพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ภูมิปัญญาทำหน้าที่ช่วยสอน ชุมชนทำหน้าที่สนับสนุนช่วยเหลือกิจกรรมการเรียนรู้ ระดมทรัพยากร เป็นต้น ต่างปฏิบัติและรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และเมื่อมีผลกระทบใดๆ เกิดขึ้นต่างรับผิดชอบในผลการปฏิบัตินั้น โดยไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบว่าเป็นของผู้ใดผู้หนึ่ง

6) ร่วมแก้ปัญหา (Co-Problem Solving) เมื่อมีปัญหาอันเกิดจากการบริหารจัดการหรือดำเนินงาน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสี่ยจะมีการหาทางแก้ปัญหาดังกล่าว ร่วมกันให้ลุล่วงด้วยดี โดยไม่ปล่อยให้เป็นการระของผู้อื่นผู้ใด แต่เป็นการแก้ปัญหาาร่วมกัน

7) ร่วมติดตามประเมินผล (Co-Follow-up and Evaluation) ระหว่างการดำเนินงาน และหลังการดำเนินงาน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสี่ย มีการติดตามและประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน ในกิจกรรมการประเมินผลการเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญา สามารถเข้ามามีส่วนในการประเมินผู้เรียนด้วย

8) ร่วมชื่นชมผลสำเร็จ (Co-Awards and Recognition Success) เมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสี่ย มีความพึงพอใจและชื่นชมในผลสำเร็จนั้นๆ ร่วมกัน เช่น การร่วมแสดงความยินดี การยกย่องให้เกียรติกันและกัน การมอบรางวัล ฯลฯ ตลอดจนการถอดบทเรียนและเผยแพร่ผลการดำเนินงานร่วมกัน

ดังนั้นการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต้องมีการร่วมวางแผนการทำงาน ร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ร่วมดำเนินการในกิจกรรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ร่วมกันวางแผนการจัดอบรม ตามกำหนดการและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ร่วมกันติดตามผลที่เกิดขึ้นใน กิจกรรมการจัดการการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีการนิเทศติดตาม อย่างสม่ำเสมอ และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้ในชั้นเรียนและการอบรมเชิงปฏิบัติการ สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ให้ก้าวไปสู่ระดับนานาชาติและหาวิธีปรับปรุง แก้ไข พัฒนาให้ดีขึ้น

2.4.4 การมีส่วนร่วมด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้

นับว่าเป็นรูปแบบใหม่ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาปัจจุบัน และเมื่อได้ดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในโครงการการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสุขภาวะของเด็กและเยาวชนและการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, น.10) พบว่า ชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในแต่ละประเด็น ดังนี้

1) การกำหนดประเด็นปัญหาและความต้องการทางการศึกษาร่วมวางแผน จากการร่วมประชุมในคณะกรรมการสถานศึกษา การร่วมประชาพิจารณ์ หรือการประชุมรายประเด็นของโรงเรียน

2) การจัดทำหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมคิด วางแผนในการกำหนดและพัฒนาหลักสูตรหรือสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการมีการส่งเสริมการจัดอบรม การจัดกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้ชัดเจน โดยเฉพาะหลักสูตรของสถานศึกษาในด้านสังคม วัฒนธรรม หรือการงานและอาชีพ ที่ชุมชนมีความถนัดสามารถต่อยอดการพัฒนาอาชีพได้

3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการปฏิบัติร่วมดำเนินการ เช่น การเป็นครูภูมิปัญญา การร่วมสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดแหล่งเรียนรู้

4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลในการให้คะแนน การเรียนการสอนภูมิปัญญาที่มาช่วยสอนในโรงเรียน หรือ

5) มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินการ

6) การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนรู้ ในลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การสะท้อนความเห็นในที่ประชุม หรือ ผ่านครูผู้สอน รายงาน แบบบันทึกความเห็นผู้ปกครอง

2.4.5 การมีส่วนร่วมด้านกายภาพ

การมีส่วนร่วมด้านกายภาพเป็นการมีส่วนร่วมของชุมชนในวิถีดั้งเดิมของการศึกษาไทย โดยเฉพาะการบริหารโรงเรียนในชนบทที่เมื่อต้องการทรัพยากรใดๆ ก็ขอความร่วมมือจากชุมชน ดังได้แก่

1) การร่วมวางแผนการระดมทรัพยากร ได้แก่ เงิน อาคารสถานที่ วัสดุภัณฑ์ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) การร่วมดำเนินการสนับสนุนทรัพยากร ได้แก่ การสนับสนุนครูและบุคลากร เพื่อช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เงิน อาคารสถานที่ วัสดุภัณฑ์ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ 2.2 การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน

ที่มา: พิณสุดา สิริขันธ์ศรี (2555, น.13). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา,

3) ข้อดีของการบริหารจัดการโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

1. เป็นการจัดการศึกษาที่เกิดจากการคิดร่วมกันวางแผน ดำเนินการร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน แก้ไขปัญหา ร่วมกัน ส่งผลต่อความสำเร็จทางการศึกษา หรือการได้รับประโยชน์ที่เกิดแก่ผู้เรียน หรือ เด็ก เยาวชน และชุมชนร่วมกัน
2. ผู้เรียนและประชาชนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างแท้จริง ร่วมดำเนินการ โดยสามารถเสนอความต้องการทางการศึกษาของตนและชุมชน ก่อให้เกิดความพึงพอใจ นำไปสู่ประสิทธิผลของการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการสนับสนุนส่งเสริมชุมชน ร่วมดำเนินการพร้อมเพรียงกันและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
4. เป็นการกระจายอำนาจทางการศึกษาสู่ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และ

นโยบายทางการศึกษาของรัฐ และร่วมดำเนินการมีความเป็นสากลที่สอดคล้องกับท้องถิ่นโดยไม่จำเป็นต้องปรับปรุงหรือพัฒนากฎหมายแต่อย่างใด

5. เกิดความภาคภูมิใจร่วมดำเนินการของทั้งโรงเรียน ผู้บริหาร ครู นักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน ที่มีโอกาสทำงานร่วมกันตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สุดท้ายคือการร่วมชื่นชมผลสำเร็จร่วมกัน ที่การศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

6. เงื่อนไขของการบริหารจัดการโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น

6.1) ผู้บริหารและครู ตระหนักและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมวางแผนร่วมคิดในการจัดการศึกษาของชุมชน ว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนจะช่วยให้สถานศึกษาบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

6.2) การเสริมพลังชุมชน (Community Empowerment) โดยการทำความเข้าใจและให้ความรู้ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา อย่างต่อเนื่องให้เกิดการเรียนรู้ร่วมดำเนินการกันระหว่างครู บุคลากร กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง คนในชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา

2.4.6 ต้นสังกัดของสถานศึกษากำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ชัดเจนในการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลในการจัดการศึกษาทั้งระบบ แทนที่จะเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาเพียงด้านเดียว ดังเช่น สถานศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งการจัดระบบการตอบแทนการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนดังกล่าว การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและควรมีการตกลงกันร่วมกันว่า ควรให้ร่วมมากน้อยเพียงใดในแต่ละกิจกรรม ตามความรู้ความสามารถของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความแตกต่างกันในแต่ละชุมชน

2.4.7 การบริหารจัดการแบบเครือข่ายโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

การมีส่วนร่วมวางแผนในการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญต่อการสนับสนุนกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของโรงเรียนเป็นการบริหารตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป นอกจากนี้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในชุมชน รวมถึงผู้ปกครอง ผู้นำในชุมชน ฯลฯ มีส่วนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ได้อย่างสำเร็จลุล่วง

2.4.7.1 ระดับเครือข่าย

มีการดำเนินงานดังนี้

1) จัดตั้งคณะทำงานเครือข่ายดำเนินโครงการโดยมีส่วนร่วมดำเนินการของชุมชนของโรงเรียนในโครงการ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้แทนสถาบันศาสนา ผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนชุมชนที่เกี่ยวข้อง

2) ดำเนินการกิจกรรมเกี่ยวกับรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนฯ และโรงเรียนเครือข่าย รวมทั้งประเมินศักยภาพพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่ายทั้งด้านครู บุคลากร นักเรียนและชุมชน

3) ระดมความคิดเห็นผู้ปกครองและประชาชนภายในเครือข่ายร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายเพื่อรับทราบปัญหา ร่วมแก้ไขปัญหาและหาข้อเสนอแนะ

4) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาทางการศึกษาและสุขภาวะร่วมกับโรงเรียนเครือข่ายโดยการมีส่วนร่วมดำเนินการ ร่วมคิดตาม ร่วมแก้ไขปัญหาของชุมชน จัดทำแผนงาน/โครงการความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่ายเชิงบูรณาการตามเป้าหมายสุขภาวะ และนโยบายรัฐบาลในการปฏิรูปการศึกษาที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของเครือข่ายโรงเรียนและชุมชนเพื่อขออนุมัติต่อฝ่ายบริหารโครงการ

5) ร่วมดำเนินการตามโครงการร่วมกับโรงเรียนเครือข่าย ตามความรับผิดชอบกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการ โดยต้องจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ คู่มือการเรียนรู้เป็นกิจกรรมหลัก และกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ส่งผลต่อสุขภาวะเป็นสำคัญ

6) จัดประชุมคณะทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบปัญหา และร่วมแก้ไขปัญหาลุप्तรรคและการนิเทศ ติดตาม สนับสนุน และประเมินผลการดำเนินงานร่วมกันภายในเครือข่าย

7) ร่วมรับการนิเทศ ติดตาม สนับสนุน และประเมินผลจากฝ่ายบริหารโครงการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ/คณะทำงานระดับภาค

8) ร่วมประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดประชุมถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างเครือข่ายโรงเรียนและชุมชน

9) ร่วมรายงานผลการดำเนินงานตามกำหนด

10) ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

2.4.7.2 ระดับโรงเรียน

โรงเรียนเครือข่าย มีการดำเนินงานดังนี้

1) การจัดตั้งคณะทำงาน/กำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการร่วมวางแผนกับโรงเรียนเครือข่าย

- 2) ร่วมวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนและชุมชน
- 3) ร่วมดำเนินการเป็นคณะกรรมการ และจัดทำแผนงาน/โครงการตามที่ได้รับอนุมัติจากฝ่ายบริหารโครงการร่วมกับโรงเรียนเครือข่าย ชุมชนและผู้ปกครอง
- 4) ดำเนินติดตามกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการตามที่ได้รับอนุมัติจากฝ่ายบริหารโครงการร่วมกับโรงเรียนเครือข่าย ชุมชนและผู้ปกครองร่วมกับชุมชน ผู้ปกครอง เพื่าระวังความเสี่ยงด้านสุขภาพ ตามกิจกรรมได้แก่ ด้านการสูบบุหรี่ การรับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ ด้านสุขภาพทางเพศ/ การท้องไม่พร้อม ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น
- 5) ร่วมนิเทศ ติดตาม สนับสนุน และประเมินผลจากฝ่ายบริหารโครงการ/ผู้ทรงคุณวุฒิ/คณะกรรมการระดับภาค

6) ร่วมดำเนินการรายงานผลต่อคณะกรรมการเครือข่ายเพื่อรายงานต่อฝ่ายบริหารโครงการ

2.4.7.3 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาไม่ใช่เรื่องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิโรจน์ สารัตนะ ได้เสนอผู้ควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (วิโรจน์ สารัตนะ ,2546, น.85) ดังนี้

- 1) ผู้เรียน มีส่วนร่วมวางแผนในการกำหนดความต้องการวางแผนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมและประเมินผล ได้เรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจ ได้ปฏิบัติจริง เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข บูรณาการความรู้กับชีวิตประจำวัน
- 2) ครู รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เตรียมเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้กับผู้เรียน คอยช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในกระบวนการเรียนรู้และเปิดโอกาสให้ร่วมดำเนินการของผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน
- 3) สถาบันผลิตครู วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด ร่วมเผยแพร่องค์ความรู้ ผลิตครูที่มีคุณภาพ สนับสนุนทางวิชาการ
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลผู้เรียนและครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบาย
- 5) สื่อมวลชน ประชาสัมพันธ์ ร่วมนำเสนอเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ครู พ่อแม่ และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ
- 6) องค์กรอื่นๆ ร่วมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดในเรื่องวิชาการ ทรัพยากร บุคลากร แหล่งเรียนรู้ต่างๆ

7) หน่วยงานกลาง ร่วมกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และมาตรฐานการ กระจายอำนาจ ให้แก่สถานศึกษา ครู อาจารย์ ติดตามและประเมินผล

8) ชุมชน มีส่วนร่วมดำเนินการในกระบวนการเรียนรู้เป็นแหล่งภูมิปัญญาที่กำหนดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาว่า ได้แก่ ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน หน่วยงานรัฐ หน่วยงานทางสังคม

การปฏิรูปการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง และนักเรียน รวมทั้งศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารทุกระดับของหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนผู้แทนและผู้รู้ทั้งภาครัฐและเอกชน ต้องมีความเข้าใจสาระและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกฝ่าย รวมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนบทบาทของตนได้ สอดคล้องกันกับของฝ่ายอื่นๆ ที่กล่าวว่าหนึ่งในปัจจัยของความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนคือการมีส่วนร่วมซึ่งหมายถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั่นเอง

2.4.2 ทฤษฎีการบริหารแบบมีส่วนร่วม

แนวคิดการมีส่วนร่วมเป็นแนวคิดทางยุทธศาสตร์ของหลักการพัฒนาชุมชนที่จะทำให้ประชาชนบังเกิดความสำเร็จในตัวเอง (Self-Reliance) ความเชื่อมั่นในตัวเอง (Self-Confidence) ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Belonging) ในการดำเนินการตามโครงการพัฒนาต่างๆ ในชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถและประสิทธิภาพในการปกครองตนเองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน ให้ผู้ร่วมงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามหลักการดังนี้

1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการวางแผนในการทำงานในบรรยากาศแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในกระบวนการบริหาร

2) โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์มีข้อจำกัดทางด้านร่างกาย สติปัญญา ความสามารถ เศรษฐกิจสังคม ฯลฯ ทำให้ไม่สามารถกระทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จด้วยคนเดียว จึงต้องมีการร่วมดำเนินการ ร่วมแรงร่วมใจแก้ปัญหาในข้อจำกัดดังกล่าว

สรุปได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือการเปิดโอกาสให้ประชาชน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามงาน และร่วมแก้ไขปัญหา ส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ร่วมในการพิจารณาตัดสินใจ ในการปฏิบัติในเรื่องต่างๆแบบมีส่วนร่วม

2.4.2.1 ประเภทการมีส่วนร่วม

เนื่องจากความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นเรื่องสำคัญของการบริหารจัดการศึกษา และมันักวิชาการต่างๆ กล่าวไว้ในหลายมิติ ทั้งที่กล่าวไว้ในเชิงอธิบายความหมาย อธิบายรูปแบบ อธิบายกิจกรรมการมีส่วนร่วม ดังนั้น เพื่อนำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำหลักการมีส่วนร่วมไปใช้ในการจัดการศึกษา มีความเข้าใจตรงกัน จึงอาจพิจารณาการจำแนกประเภทของการมีส่วนร่วมโดยยึดหลักการจำแนก ดังนี้

2.4.2.2 จำแนกตามขั้นตอนการมีส่วนร่วม

Shadid and other (1982, p.12) มีความเห็นว่า แนวคิดเรื่องขั้นตอนหรือประเภทการมีส่วนร่วมที่เป็นระบบมากที่สุด ตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff มี 4 ขั้นตอน ต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมวางแผน คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงาน โครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและประสานงานและการขอความช่วยเหลือ ร่วมติดตามประเมินผลและร่วมแก้ไขปัญหา เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวก ร่วมติดตามผลและประเมินผล และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น ส่งผลไปถึงการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเห็นผลชัดเจน สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น (Views) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectations) ซึ่งจะมีอิทธิพลและสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลต่างๆ ได้

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540, น.6) แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมวางแผนในการริเริ่มโครงการ เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนในการวิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบันและกำหนดความต้องการขององค์กร

2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนหรือโครงการที่องค์กรจะต้องดำเนินการ โดยร่วมแสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ทางเลือกการดำเนินงาน

3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามทางเลือกที่องค์กรได้กำหนดไว้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

4) การมีส่วนร่วมติดตามและประเมิน เป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การดำเนินการว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรมากน้อยอย่างไรเพื่อนำผลที่ได้ทำการปรับปรุงหรือพัฒนา

5) การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา เสนอแนะแนวทางที่จะแก้ปัญหาก็ได้เกิดประโยชน์มากที่สุด และร่วมรับผิดชอบการดำเนินการพัฒนาเป้าหมายและกำหนดทิศทางอย่างชัดเจนเป็นขั้นตอนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

สรุปได้ว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและบุคลากรทางวิชาการ กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสีย ร่วมกันขับเคลื่อนกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล และองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่เพิ่มขึ้น และพัฒนาครูผู้สอนให้มีส่วนร่วมในการคิดสร้างสรรค์กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย

2.5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1

2.5.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ใน 2 อำเภอคือ อำเภอเมือง และอำเภอบางกรวย จำนวนผู้บริหารโรงเรียน 32 คน จำนวนครูผู้สอน 1,209 คน และจำนวนนักเรียน 1,958 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1, 2562, น.7) มีหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษา และส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาสาระของหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมวางแผนนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น การพัฒนางานด้านวิชาการและจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับสถานศึกษา การจัดสรรงบประมาณ ที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบรวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว มีส่วนร่วมในการกำกับ ดูแล ติดตาม วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

นโยบายของการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 มีนโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติเป็นการจัดการศึกษา

เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ค้ำคูณบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติและพลเมืองโลกที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณธรรมอัตลักษณ์มีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติซื่อสัตย์สุจริต มัชยสัจจ อคคอม โอบอ้อม อารีมีวินัย และรักษาศิลธรรม นอกจากนี้ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ได้กำหนดนโยบายในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการทดสอบ ความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) และการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญของโรงเรียน จำนวน 32 โรงเรียน ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อ ยกระดับให้ผู้เรียน ได้รับการส่งเสริมให้มีศักยภาพสูงสู่มาตรฐานสากลและทัดเทียมกับนานาชาติ ด้วยการมีส่วนร่วมในการจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ซึ่งถือเป็น นโยบายที่เป็นจุดเด่นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

2.5.2 ข้อมูลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มี 32 โรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนวัดลานนาบุญ (น้อม หงสะเดชอุปถัมภ์) โรงเรียนวัดบัวขวัญ (มีทับราษฎร์บำรุง) โรงเรียนท่าทรายประชาอุปถัมภ์ โรงเรียนวัดค่านักใต้(วิลาศโอสถานนทันุเคราะห์) โรงเรียนทานสัมฤทธิ์วิทยา โรงเรียนประชาอุปถัมภ์ โรงเรียนชุมชนวัดไทรมา โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์(สโมสรสาถลอุทิศ) โรงเรียนชุมชนวัดสมรโกฏี(อยู่พูนราษฎร์บำรุง) โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์ โรงเรียนวัดบางระโห่ง(ภิรมย์ศิริ) โรงเรียนวัดปราสาท(ปราสาทพิทยา) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๕๕ (วัดโบสถ์คอนพรหม) โรงเรียนวัดฝาง โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง โรงเรียนวัดโชติการาม โรงเรียนป่าไม้อุทิศ 9 โรงเรียนวัดพุทธปรางค์ปราโมทย์ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี โรงเรียนกลาโหมอุทิศ โรงเรียนวัดปากน้ำ(พิบูลสงคราม) โรงเรียนวัดจันทร์(ผาดไสวประชาอุทิศ) โรงเรียนวัดเชิงกระบือ โรงเรียนวัดสำโรง(หิรัญราษฎร์ กักดีวิทยา) โรงเรียนวัดบางไกรนอก(แย้มพร้อมอุปถัมภ์) โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน(ศีลพิบูลย์ วิทยา) โรงเรียนวัดของพลู(วิจิตรราชประชานุสรณ์) โรงเรียนอนุบาลบางกรวย โรงเรียนมหาสวัสดิ์ (ราษฎร์บำรุง) โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต และโรงเรียนน่วมประสงค์วิทยา

2.5.3 ข้อมูลคะแนนการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) และการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET) ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2559-2562 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มี 32 โรงเรียน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ(National Test: NT) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2559-2562

ปีการศึกษา	2559	2560	2561	2562
ระดับประเทศ	46.72	47.21	45.25	46.28
ระดับเขตพื้นที่	50.12	51.71	48.12	47.98

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 (2562, น.5)

ตารางที่ 2.2 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-NET)

ปีการศึกษา	2559	2560	2561	2562
ระดับประเทศ	43.26	45.26	43.12	37.99
ระดับเขตพื้นที่	49.32	47.88	46.70	40.11

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 (2561, น.6)

สรุปได้ว่าการบริหารและการจัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมวางแผน นโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อยอดการพัฒนาการบริหาร การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ตามแนวทางอะคิเต โมเดล ให้เป็นไปตามประกอบด้วย องค์ประกอบของการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเต โมเดล และกระบวนการมีส่วนร่วม การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเต โมเดล

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์ (2547, น.21) ได้วิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.ศ. 2542 ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 จะกำหนดแนวคิดหลักการ วัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ ส่วนที่ 2 กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบและสาระสำคัญของแบบกระจายอำนาจ ประกอบด้วย มิติด้านหน้าที่การจัดการศึกษาและมิติด้านภารกิจ การบริหารสถานศึกษา ส่วนที่ 3 ยุทธศาสตร์การดำเนินงานและเงื่อนไขความสำเร็จ

ศักดิ์กา สถาพรวงษา (2549, น.30) ได้วิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปว่า รูปแบบที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ มีส่วนประกอบ 4 ส่วน คือ 1) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ 4) เงื่อนไขของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

พิณสุตา สิริธรรังศรี (2557, น.29) ได้ดำเนินโครงการการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสุขภาวะเด็กและเยาวชน สรุปว่า การบริหารจัดการชุมชนและท้องถิ่นของโรงเรียนเป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐาน 6 ประการคือความเชื่อถือไว้วางใจ การมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ การเสริมพลัง การบูรณาการ และการตรวจสอบและถ่วงดุลซึ่งกันและกัน ในการบริหารจัดการชุมชนและท้องถิ่นดังกล่าว มีรูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลได้แก่ การบริหารจัดการโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน และรูปแบบการบริหารจัดการแบบเครือข่าย โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่มีความใกล้ชิดกันระหว่างโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น ที่ไม่ผลัดให้เป็นภาระของฝ่ายในฝ่ายหนึ่ง โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เด็กและเยาวชนร่วมกันให้เติบโตเป็นกำลังของชุมชน ท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติ

Chapel (1995, p.36) วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจในโรงเรียน โดยศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในประเทศอินเดีย” มีข้อค้นพบดังนี้ 1) ผู้ปกครองส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าไม่ได้มีส่วนร่วม หรือมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญเกี่ยวกับโรงเรียนน้อยที่สุด เช่น การจัดทำแผนแม่บทของโรงเรียน และการคัดเลือกครู เป็นต้น 2) ผู้ปกครองส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า มีส่วนร่วมในเรื่อง การหาทุนและขยายอาคารเรียนในระดับมาก 3) ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในเรื่องการประเมินผลครูและผู้บริหาร โรงเรียนมากที่สุด

Riaz (1992, p.13) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการกระจายอำนาจทางการศึกษาในประเทศปากีสถาน พบว่า รูปแบบการกระจายอำนาจมีคุณลักษณะของรูปแบบ คือ 1. การเข้าร่วม

คิด ร่วมทำ 2. โปรแกรมของชาติ 3. การวางแผนแบบ Bottom-up approach 4. การมอบอำนาจผู้
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการ

McCullor (1996, p.8) ทำการวิจัยการศึกษารายกรณีของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา 3 แห่งในเขตเมืองควอส โดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการโรงเรียน พบว่า
คณะกรรมการโรงเรียนมีความเห็นว่า คณะกรรมการโรงเรียนทำหน้าที่ให้คำปรึกษามากกว่าเป็น
องค์กรที่ตัดสินใจ รูปแบบคณะกรรมการโรงเรียนไม่เหมือนกับแบบจำลองตรงที่ไม่มีอำนาจ
ตัดสินใจอย่างแท้จริงและไม่สามารถควบคุมงบประมาณได้ และมีข้อเสนอแนะ จากการวิจัย
คือ ให้แต่ละโรงเรียนศึกษาวิธีการนำ SBM ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและวัดระดับความพึงพอใจ
ของผู้มีส่วนได้เสีย

สรุปได้ว่า หลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมและเจตนาธรรมณ์ของ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ ดังกล่าวมาแล้ว
รวมทั้งปัจจัยด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน (Hall: 1992; International Association for
Public Participation (IAP2), 2005) พบว่า การบริหารในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาและการ
มีส่วนร่วมของชุมชนปัจจุบันเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ได้มีการปรับ
โครงสร้างการบริหารงาน โดยใช้รูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามาเป็นคณะ
กรรมการบริหาร โดยถือว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมถือเป็นเงื่อนไข สำคัญของความสำเร็จในการ
พัฒนาให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งการเอื้อประโยชน์สุข
ของผู้เรียน กระบวนการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยที่สนับสนุนและส่งเสริมให้
สถานศึกษามีพลังในการพัฒนาประเทศอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนา
สถานศึกษายุคใหม่ที่ต้องการให้เกิดภาพอันเป็นผลที่เกิดมาจากความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ มีส่วนร่วมใน
ประโยชน์ และมีความเชื่อมั่นในความสำเร็จที่เกิดจากการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย ดังนี้

1. เป็นการยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาสู่เป้าหมายการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
2. เป็นการเชื่อมโยงบุคลากรจากส่วนงานต่างๆ เข้าด้วยกัน ทั้งวิธีการทำงาน
ประสบการณ์ให้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจกับผลงานที่มีประสิทธิภาพ
3. เป็นการสร้างความเชี่ยวชาญให้แก่สมาชิก โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน
4. เป็นการรวมทรัพยากรเข้าด้วยกัน เพื่อบรรลุผล ซึ่งไม่ประสบความสำเร็จหากต่างคน
ต่างทำ
5. เป็นการแบ่งปันความคิดและปัญญา ทำให้ร่วมกันแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์ร่วมกัน

6. ลดระยะเวลาการทำงานและการใช้ทรัพยากรซ้ำซ้อน สามารถพัฒนาได้ก้าวหน้า รวดเร็ว ส่งผลต่อสังคมในวงกว้างขึ้น

สรุปได้ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนท้องถิ่น จะช่วยทำให้สถานศึกษามีความใกล้ชิดกับประชาชน ได้รับทราบความต้องการและปัญหาแท้จริง การบริหารการจัดการเรียนรู้ต้องยึดหลักความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างหลักการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ โดยผู้บริหารโรงเรียนกำหนดนโยบายชัดเจน และครูผู้สอนมีส่วนร่วมด้านการเรียนรู้ ส่งเสริมศักยภาพ และสมรรถนะของครูผู้สอนอย่างเต็มที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลต่อการยกผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามมาตรฐานและการประกันคุณภาพ การร่วมดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ครูผู้สอน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ บุคลากรทางวิชาการ อย่างเห็นได้ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ร่วมกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ เป้าหมายที่จะดำเนินการร่วมกัน การนิเทศติดตามและประเมินผลครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้แสดงศักยภาพความเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียน พร้อมกันนี้ได้ส่งผลดีต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาและการออกแบบสื่อการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมการศึกษาโดยการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ต่อยอดไป

ในการวิจัยนี้ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล มีการวิเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ได้แก่ สมรรถนะของครูผู้สอน การสนับสนุนของครอบครัว/ชุมชน ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศิษยานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ความเข้มแข็งของกรรมการสถานศึกษา และการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ โดยมีกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล เพื่อส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

มีวิธีการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ดังรายละเอียดและขั้นตอน ต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรและตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการเก็บข้อมูลการวิจัย ดังนี้

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ครอบคลุมโรง จำนวน 32 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน/หัวหน้ากลุ่มสาระฯและผู้ปกครองหรือตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2563 จากจำนวน โรงเรียนทั้งหมด 32 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน 32 คน ครูผู้สอน 1,209 คน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี, 2562, น. 9) โดยใช้ตาราง Taro Yamane ที่ระดับความ เชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน 10% ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมจำนวน 256 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ให้ข้อมูล

ขนาด สถานศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน	ครูผู้สอนหรือ หัวหน้ากลุ่ม สาระฯ	ผู้ปกครอง หรือ ผู้แทน คณะกรรมการ สถานศึกษา	รวม
ขนาดเล็ก	1	8	1	10
ขนาดกลาง	24	192	24	240
ขนาดใหญ่	7	56	7	70
รวม	32	256	32	320

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นโดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ มีกระบวนการดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นโดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับขั้นตอนดังนี้

แบบสอบถาม

3.2.2.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อทราบแนวทางและขอบเขตในการออกแบบสอบถาม ลักษณะรูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.2 การสร้างเครื่องมือโดยนำแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล มาสร้างเป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ซึ่งเครื่องมือการวิจัยผ่านการตรวจสอบเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ

3.2.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ และนำข้อมูลที่ได้มาจัดเป็นประเภท (category) ใช้การวิเคราะห์สรุปเนื้อหาและการจัดกลุ่มข้อมูล

3.2.2.4 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ซึ่งประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ประกอบด้วย องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ได้แก่ สมรรถนะของครูผู้สอน การสนับสนุนของครอบครัว/ชุมชน ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา และ การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ พร้อมกับกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ได้แก่ การวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสะท้อนความคิด การนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศติดตามและประเมินผล ของแบบสอบถามเป็นมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และแนวทางการการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จากข้อมูลปลายเปิด (Opened Form)

3.2.2.5 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำไปหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ

ทางด้านเนื้อหาจำนวน 5 คน นำค่า IOC (Index of Item Objective Congruence: IOC) ที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- +1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 0 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจในคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 1 เมื่อ ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจในคำถามนั้นไม่มีความตรงตามเนื้อหา

เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกข้อคำถามในแบบสอบถาม พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.5 หากข้อคำถามใดมีค่าดัชนีสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับ โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเต โมเดล

3.2.2.6 นำแบบสอบถามจากการทดลองใช้ (Try Out) มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) (อ้างถึงใน ประคอง วรรณสูตร, 2538, น.47) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3.2.2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและทดลองใช้ (Try Out) แล้วมาพิจารณาปรับปรุงข้อคำถามและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบก่อนนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์ต่อไป

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบ โครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ทำการคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 32 โรงเรียน แบ่งตามขนาดเล็ก กลางและใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 32 คน ครูผู้สอนหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย ครูผู้สอนหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และศิลปะ โรงเรียนละ 8 คน จำนวน 256 คน และผู้ปกครองและตัวแทนกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ปกครองนักเรียนและตัวแทนของกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 32 คน ผู้วิจัยได้ ดำเนินการสัมภาษณ์ มีประเด็นการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ 1) องค์ประกอบของการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเต โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหาร

การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต1 และ 3) ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ การเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นนทบุรี เขต1

3.2.2 แบบเครื่องมือ

3.2.2.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาการบริหาร การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ครอบคลุมทุกประเด็นตามวัตถุประสงค์และตัวแปรของการ วิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป คือ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2.2.2 แบบสัมภาษณ์ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการสร้างแบบ สัมภาษณ์ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ มีกระบวนการดังนี้ การกำหนดประเด็นคำถามเพื่อใช้เป็น เครื่องมือในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มีการเตรียมแนวคำถามการสัมภาษณ์อย่าง กว้างๆไว้ล่วงหน้า เพราะสามารถยืดหยุ่นได้ และกระทำได้ง่ายและมีความต่อเนื่องของคำถาม

3.2.3 การตรวจสอบเครื่องมือ

3.2.3.1 นำเครื่องมือการวิจัยที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของข้อคำถามและความถูกต้องของภาษา

3.2.3.2 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้น นำเสนอผู้ทรงวุฒิจำนวน 5 ท่าน ที่มีคุณสมบัติ ทางด้านวิชาการเช่น การศึกษาวุฒิปริญญาเอก ผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ ฯลฯ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยกำหนดคะแนนตาม เกณฑ์ โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective Congruence: IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 พร้อมทั้งปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาความ เชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient) (อ้างถึงใน ประคอง วรรณสูตร, 2538, น.47) ได้เท่ากับ 0.97 ดังนี้

คะแนน +1 หมายถึง ผู้ประเมินแน่ใจว่าข้อความดังกล่าววัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย

คะแนน 0 หมายถึง ผู้ประเมินไม่แน่ใจว่าข้อความดังกล่าววัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ของการวิจัย

คะแนน -1 หมายถึง ผู้ประเมินไม่แน่ใจว่าข้อความดังกล่าววัดได้ไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2.3.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับสถานศึกษา ประถมศึกษา ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน/หัวหน้ากลุ่มสาระฯและผู้ปกครอง จำนวน 8 คน ต่อโรงเรียน เพื่อศึกษาและทดสอบความเที่ยงตรงด้วยการศึกษาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม (Inter Item-Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

3.2.3.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว เพื่อนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ แล้วลองนำไป Try out กับ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้ปกครอง หรือตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตรหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552, น.242)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการให้ความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามแนวทางของ ลิเคิร์ต (Likert Five's Rating Scale) อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด (2543, น.100) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 3.3 สรุปขั้นตอนการวิจัย ดังตาราง

วัตถุประสงค์การวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล	วิธีการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้
1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นนทบุรี เขต1	ผู้ให้ข้อมูล -ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือ รองผู้อำนวยการ โรงเรียน -ครูผู้สอนหรือ หัวหน้ากลุ่ม สาระฯจำนวน 8 คน	เชิงปริมาณ โดย การใช้ แบบสอบถาม	แบบสอบถาม	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D) หาค่าร้อยละ
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นนทบุรี เขต1	ผู้ให้ข้อมูล -ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือ รองผู้อำนวยการ โรงเรียน -ครูผู้สอนหรือ หัวหน้ากลุ่ม สาระฯจำนวน 8 คน	เชิงปริมาณ โดย การใช้ แบบสอบถาม	แบบสอบถาม	วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA(F-Test) และทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffé's

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

วัตถุประสงค์การวิจัย	ผู้ให้ข้อมูล	วิธีการวิจัย	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้
3.ศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1	ผู้ให้ข้อมูล -ผู้บริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน -ครูผู้สอนหรือหัวหน้ากลุ่มสาระฯจำนวน 8 คน	เชิงคุณภาพโดย การสัมภาษณ์	แบบสอบถาม สัมภาษณ์ทั้ง กลุ่มการสนทนา (Focus Group Discussion) เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)	การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 นำเสนอวิทยาลัยครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เพื่อออกจดหมายขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัยจากผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด โดยการสัมภาษณ์หาข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นผ่านกลุ่มไลน์ (Line group) โดยใช้คำถามปลายเปิด (Open-ended question)

3.4.2 ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 320 ฉบับ ผู้วิจัยเป็นผู้รวบรวมเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามกรอกแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงขอให้นำส่งคืนที่ผู้วิจัยโดยตรง

3.4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงตุลาคม พ.ศ. 2563 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 ปีการศึกษา 2563

3.4.4 ติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

3.4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยการใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Sequency) ทางสถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียนและครู ขอสัมภาษณ์ตามเวลาที่เหมาะสม โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครู จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ระดับลึกเกี่ยวกับแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามแนวทางอะคิเด โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวบรวมข้อมูลและบันทึกผล และการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปเป็นหมวดหมู่ ตามตัวแปรที่ศึกษา

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเด โมเดล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเด โมเดล จำแนกตามโรงเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (ONET) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การทดสอบค่าที (t-test)

3.5.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง
อะคิตะ โมเดล จำแนกตามโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง
เดียว One Way Anova (F-test) และทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ้
(Scheffe's Method)

3.5.5 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
และการทดสอบสมมติฐานการวิจัยดังนี้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามคืนมา 320 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

4.3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล กับขนาดของโรงเรียน การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

4.4 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

4.5 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

ดังปรากฏรายละเอียด ต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและตัวแปรต่างๆ ผู้วิจัยได้กำหนดใช้สัญลักษณ์ทางสถิติที่แทนตัวแปร ในการนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (t-Distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (F-Distribution)
*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย

4.1 ผลการวิเคราะห์ห้วงวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ห้วงวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ระดับการมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดของโรงเรียน		
1. ขนาดเล็ก	1	3.13
2. ขนาดกลาง	24	75.00
3. ขนาดใหญ่	7	21.87
ระดับการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	10	31.25
1. มาก	21	65.63
2. ปานกลาง	1	3.12
3. น้อย		
ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)		
1. คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ	12	37.50
2. คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ	20	62.50
รวม	32	100

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนใหญ่มีการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 65.63 เมื่อจำแนกผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ คิดเป็นร้อยละ 62.50

ตารางที่ 4.2 จำนวนผู้ให้ข้อมูล

ขนาด สถานศึกษา	ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน	ครูผู้สอนหรือ หัวหน้ากลุ่ม สาระฯ	ผู้ปกครอง หรือ ผู้แทน คณะกรรมการ สถานศึกษา	รวม(คน)
ขนาดเล็ก	1	8	1	10
ขนาดกลาง	24	192	24	240
ขนาดใหญ่	7	56	7	70
รวม	32	256	32	320

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

การวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล มีรายละเอียดปรากฏตามตารางต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 4.3 สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล

การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตาม องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.สมรรถนะของครูผู้สอน	4.43	0.45	มาก	1
2.การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน	4.21	0.36	มาก	5
3.ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	4.41	0.35	มาก	3
4. การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา	4.30	0.37	มาก	4
5.ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.12	0.31	มาก	6
6.การใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้	4.42	0.38	มาก	2
รวม	4.31	0.37	มาก	

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเตโมเดล ในภาพรวมพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, S.D = 0.37) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดและรองลงมา ได้แก่ ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ($\bar{x} = 4.43$, S.D = 0.45) ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.42$, S.D = 0.38) ด้านความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 4.41$, S.D = 0.35) และด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.12$, S.D = 0.31) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน

สมรรถนะของครูผู้สอน	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.ครูใน โรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้	4.42	0.35	มาก	1
2.ครูกำหนดปัญหาและความต้องการการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.40	0.32	มาก	4
3.ครูใช้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน ทักษะการสื่อสารที่ดี ใช้สื่อและเทคโนโลยี นำเข้าสู่บทเรียน	4.41	0.34	มาก	2
4.ครูมีสมรรถนะที่ดีกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดด้วยตนเองและเปิด โอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น	4.30	0.30	มาก	7
5.ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในห้องมีส่วนร่วมในการหาคำตอบในประเด็นที่เกิดจากหัวข้อการเรียนรู้ที่เด่นชัด	4.36	0.31	มาก	5
6.ครูสรุปและทบทวนเนื้อหาให้สอดคล้องกับหัวข้อการเรียนรู้	4.35	0.30	มาก	6
7.ครูมีการวางแผนการวัดและการประเมินผลตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา	4.27	0.30	มาก	9
8.ครูกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.30	0.31	มาก	8
9.ครูมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมติดตามประเมินผลการเรียนรู้	4.40	0.34	มาก	3
รวม	4.35	0.31	มาก	

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสมรรถนะของครูผู้สอน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D = 0.31) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดได้แก่ ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.42$, S.D = 0.35) รองลงมา ได้แก่ ครูใช้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทักษะการสื่อสารที่ดี ($\bar{x} = 4.41$, S.D = 0.34) และ ครูกำหนดปัญหาและความต้องการการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.40$, S.D = 0.32) และ ครูมีการวางแผนการวัดและการประเมินผลตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.27$, S.D = 0.30) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 การบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะกิตะ โมเดล ด้านการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน

การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1. องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	4.21	0.70	มาก	1
2. องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.20	0.67	มาก	2
รวม	4.20	0.68	มาก	

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, S.D = 0.68) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดได้แก่ องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ($\bar{x} = 4.21$, S.D = 0.70) และองค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างและหลัง อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.20$, S.D = 0.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล ด้านความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.บุคคลในครอบครัวมีส่วนร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ เอาใจใส่ และร่วมแก้ไขปัญหาร่วมกัน ส่งผลต่อความสำเร็จทางการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ	4.31	0.72	มาก	1
2.บุคคลในครอบครัวสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก และเยาวชน	4.30	0.70	มาก	2
รวม	4.30	0.71	มาก	

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ในภาพรวม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, S.D = 0.72) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุดได้แก่ บุคคลในครอบครัวสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก และเยาวชน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.30$, S.D = 0.70) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ด้านการขับเคลื่อนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การขับเคลื่อนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแก้ไขปัญหา	4.30	0.42	มาก	1
2.ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน มีการวางแผน นโยบายการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนให้ มีความรู้ความเข้าใจเชิงลึก	4.33	0.41	มาก	2
3.ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ร่วมสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่กำหนด เป้าหมายไว้	4.27	0.52	มาก	4
4.ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ผลักดัน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามขั้นตอนที่ กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน คือ ร่วมวางแผน ร่วม ดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และ ร่วมแก้ไขปัญหา	4.31	0.40	มาก	3
5.ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนสนับสนุนให้เกิด ความสำเร็จในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้าน การเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน	4.25	0.32	มาก	6
6.ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ต่อยอดการ การจัดการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนานวัตกรรม ด้านการจัดการเรียนรู้	4.21	0.29	มาก	5
รวม	4.27	0.39	มาก	

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการขับเคลื่อนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D = 0.39) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน มีการวางแผนนโยบายการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเชิงลึก ($\bar{x} = 4.33$, S.D = 0.41) และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน สนับสนุนให้เกิดความสำเร็จในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.25$, S.D = 0.32) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา

ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเต โมเดล	4.37	0.45	มาก	2
2.คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมวางแผน ร่วมกำกับติดตามและประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้อง	4.39	0.47	มาก	1
3.คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางแผนและสำเร็จอย่างจริงจัง	4.35	0.44	มาก	3
รวม	4.37	0.45	มาก	

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, S.D = 0.45) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมวางแผน ร่วมกำกับติดตามและประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้อง ($\bar{x} = 4.39$, S.D = 0.47) คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนการจัด

การเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ($\bar{x} = 4.37, S.D = 0.45$) และคณะกรรมการสถานศึกษา สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางแผนและสำเร็จอย่างจริงจัง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.35, S.D = 0.44$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้

การใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.ครูผู้สอน สามารถ ใช้สื่อและ เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ในการ จัดการเรียนรู้	4.31	0.41	มาก	2
2.ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วม ดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ไขปัญหา และถอดบทเรียนใน การจัดการเรียนรู้	4.32	0.45	มาก	1
3.ครูผู้สอนส่งเสริมการจัดทำสื่อการ จัดการเรียนรู้	4.29	0.40	มาก	4
4.ครูผู้สอนบูรณาการและพัฒนาต่อ ยอดเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ลงสู่ นักเรียนให้มีคุณค่า มากขึ้น	4.30	0.41	มาก	3
รวม	4.30	0.41	มาก	

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ในภาพรวม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.30, S.D = 0.41$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ไขปัญหา และถอด บทเรียนในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.32, S.D = 0.45$) ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีการ

จัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.31, S.D = 0.41$) และครูผู้สอนส่งเสริมการจัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.29, S.D = 0.40$) ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1 ตามกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล

การวิเคราะห์การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1 ตามกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล มีรายละเอียดปรากฏตามตารางต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 4.10 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล

กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.การวางแผน	4.37	0.45	มาก	1
2.การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.35	0.43	มาก	2
3.การสะท้อนคิด	4.34	0.42	มาก	5
4.การนิเทศการจัดการการเรียนรู้	4.35	0.42	มาก	4
5.การติดตามและประเมินผล	4.36	0.44	มาก	3
รวม	4.35	0.43	มาก	

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35, S.D = 0.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด ได้แก่

การวางแผน ($\bar{x} = 4.37$, S.D = 0.45) การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.35$, S.D = 0.43) และการสะท้อนคิดอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.34$, S.D = 0.42) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการวางแผน

ด้านการวางแผน	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้	4.39	0.47	มาก	1
2.ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม ประเมินผล และร่วมแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้	4.38	0.45	มาก	2
3.ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด	4.36	0.44	มาก	3
รวม	4.37	0.45	มาก	

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการวางแผน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, S.D = 0.45) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ($\bar{x} = 4.39$, S.D = 0.47) และผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 4.36$, S.D = 0.44) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.35	0.40	มาก	1
2.ครูผู้สอนร่วมปฏิบัติตามแนวทางอะคิเต โมเดล 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิดเป็นของตัวเอง การอภิปรายเป็นเดี่ยว คู่ หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้	4.34	0.41	มาก	2
3.ครูผู้สอนมีการนำเสนอกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม	.33	0.39	มาก	3
รวม	4.34	0.40	มาก	

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.34$, S.D=0.40) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.35$, S.D=0.40) และครูผู้สอนมีการนำเสนอกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=4.36$, S.D=0.44) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการสะท้อนคิด

การสะท้อนคิด	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.การอภิปรายและตอบข้อซักถาม การสะท้อนความคิดสะท้อนความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ หลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	4.39	0.40	มาก	2
2.การจัดอบรมกลุ่มเชิงปฏิบัติการตามความต้องการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยให้ครูผู้สอนแต่ละคนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพ	4.40	0.42	มาก	1
3. การปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างกัน เติมเต็มความรู้ และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.37	0.40	มาก	3
รวม	4.38	0.40	มาก	

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการสะท้อนคิด ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.38$, S.D=0.40) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ การจัดอบรมกลุ่มเชิงปฏิบัติการตามความต้องการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยให้ครูผู้สอนแต่ละคนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นที่ไปตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพ ($\bar{x}=4.40$, S.D=0.42) และการปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างกัน เติมเต็มความรู้ และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=4.37$, S.D=0.40) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้

การนิเทศการจัดการเรียนรู้	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.ครูผู้สอนได้รับการนิเทศการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา	4.35	0.39	มาก	1
2.ครูผู้สอน ได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา	4.34	0.38	มาก	2
รวม	4.34	0.38	มาก	

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.34$, S.D =0.38) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกระบวนการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ที่สำคัญ ($\bar{x}=4.35$, S.D =0.39) และครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมติดตามและประเมินผลสมรรถนะทางการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น ($\bar{x}=4.34$, S.D =0.38) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ด้านการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผล	\bar{x}	S.D	ความหมาย	อันดับ
1.ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นถึงจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ตามกระบวนการที่ถูกต้อง	4.33	0.38	มาก	2
2.ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมการวางแผน การร่วมดำเนินกิจกรรมตามแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขผลการดำเนินงานทำให้การบริหารจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูง	4.34	0.39	มาก	1
รวม	4.33	0.38	มาก	

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการติดตามและประเมินผล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ในภาพรวม พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.33$, S.D = 0.38) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงที่สุด ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมการวางแผน การร่วมดำเนินกิจกรรม ตามแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขผลการดำเนินงานทำให้การบริหารจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูง ($\bar{x} = 4.34$, S.D = 0.39) และ ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นถึงจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ตามกระบวนการที่ถูกต้อง ($\bar{x} = 4.33$, S.D = 0.38) ตามลำดับ

4.4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบ ขนาดของโรงเรียนและการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1

การวิเคราะห์การบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1 ตามองค์ประกอบ ของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบขนาดของโรงเรียนในการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล

องค์ประกอบของการ จัดการเรียนรู้ตาม แนวทางอะคิตะโมเดล	ขนาดของสถานศึกษา(n=32)						F	Sig
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1.สมรรถนะของ ครูผู้สอน	4.41	0.57	4.39	0.42	4.37	0.44	.53	.06
2.การสนับสนุนของ ครอบครัวและชุมชน	4.40	0.62	4.38	0.57	4.34	0.58	2.35	.04
3.ความร่วมมือของ หน่วยงานการศึกษาที่ เกี่ยวข้อง	4.41	0.55	4.42	0.61	4.41	0.63	4.21	.02
4.การขับเคลื่อนงานของ ผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา	4.43	0.71	4.40	0.49	4.42	0.47	.69	.13
5.ความเข้มแข็งของ คณะกรรมการสถานศึกษา	4.39	0.51	4.37	0.52	4.34	0.52	.87	.18
6.การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดการการเรียนรู้	4.42	0.52	4.39	0.47	4.41	0.49	4.14	.02
รวม	4.41	0.38	4.39	0.51	4.38	0.55	2.11	.17

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 พบว่า ภาพรวมของโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีระดับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .17 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ขนาดของโรงเรียนและการมีส่วนร่วม ในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดกลางและขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน	เล็ก	4.41	.61	.01	.08	.65	.41
	กลาง	4.39	.19	.21	.91	.04	.36
	ใหญ่	4.37	.55	.31	.07	.16	.06
	รวม	4.39	.45	.17	.59	.74	.77

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .77 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ขนาดของโรงเรียนและการมีส่วนร่วม ในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล มีความแตกต่างกัน หมายความว่า ขนาดของโรงเรียนและการมีส่วนร่วม ในด้านสมรรถนะของผู้สอน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดกลางและขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน	เล็ก	4.40	.12	.51	.28	.52	.39
	กลาง	4.38	.41	.09	.03	.09	.42
	ใหญ่	4.34	.06	.32	.18	.08	.05
	รวม	4.37	.73	.30	.37	.23	.02

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .02 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ไม่พบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	เล็ก	4.41	.12	1.19	.69	.52	.21
	กลาง	4.42	.11	.10	.03	.09	.06
	ใหญ่	4.41	.12	.45	.18	.08	.02
	รวม	4.41	.11	.58	.03	.23	.09

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .09 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ไม่พบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านการขับเคลื่อนงานของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา	เล็ก	4.43	.06	1.23	.29	.26	.35
	กลาง	4.40	1.23	.45	1.36	.14	.06
	ใหญ่	4.42	.51	.09	.18	.06	.01
	รวม	4.41	.06	.59	.61	.42	.14

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการขับเคลื่อนงานของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ค่า Sig เท่ากับ .01 แตกต่างจากโรงเรียนเล็กและกลาง

โดยสรุปรวมด้านองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล มีค่า Sig. เท่ากับ .14 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกับ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ไม่พบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา	เล็ก	4.39	.36	2.35	.06	3.58	.03
	กลาง	4.37	2.36	.25	3.25	.22	.56
	ใหญ่	4.34	.27	.14	.54	.08	.04
	รวม	4.36	.99	.91	.18	1.29	.21

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .21 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกับ โรงเรียนขนาดเล็กมีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกับ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้	เล็ก	4.42	.05	2.36	.07	1.11	.08
	กลาง	4.39	.52	.15	2.15	.08	.24
	ใหญ่	4.41	2.54	.65	.27	.31	.03
	รวม	4.40	1.03	1.05	.83	.50	0.11

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.11 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของสถานศึกษา(n=32)						F	Sig
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลางและขนาดใหญ่		ขนาดกลางและขนาดใหญ่			
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1.การวางแผน	4.43	0.74	4.40	0.52	4.43	0.52	1.23	.02
2.การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.42	0.58	4.41	0.63	4.37	0.62	.89	.41
3.การสะท้อนคิด	4.40	0.52	4.42	0.64	4.43	0.63	3.58	.03
4.การนิเทศการจัดการการเรียนรู้	4.41	0.62	4.40	0.58	4.39	0.58	.22	.56
5.การติดตามและประเมินผล	4.40	0.61	4.39	0.49	4.38	0.49	.08	.04
รวม	4.41	0.61	4.40	0.57	4.39	0.56	1.2	.21

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.21 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการวางแผน

กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านการวางแผน	เล็ก	4.43	.05	1.24	.07	.12	.71
	กลาง	4.41	.52	.18	2.15	2.91	.02
	ใหญ่	4.37	2.41	.32	.27	.13	.62
	รวม	4.40	.99	.58	.83	1.05	.45

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการวางแผน โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.45 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการวางแผน ที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	เล็ก	4.42	.54	2.25	.02	1.21	1.37
	กลาง	4.41	3.15	.18	3.25	.87	.06
	ใหญ่	4.37	.09	.12	.64	.04	.04
	รวม	4.40	1.26	.85	1.30	.70	.48

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.48 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการวางแผน ที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการสะท้อนคิด

กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลางและขนาดใหญ่	ขนาดกลางและขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านการสะท้อนคิด	เล็ก	4.40	1.44	2.66	.04	1.51	.02
	กลาง	4.42	.95	.41	2.13	.02	.95
	ใหญ่	4.43	.54	.61	1.97	.11	.01
	รวม	4.41	.97	1.22	1.38	.54	.32

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.26 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการสะท้อนคิด พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีการสะท้อนคิด ค่า Sig เท่ากับ 0.01 แตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยสรุปรวมด้านการสะท้อนคิด มีค่า Sig. เท่ากับ 0.32 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการสะท้อนคิด ที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้

กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้	เล็ก	4.41	.61	1.22	.04	1.31	1.01
	กลางและขนาดใหญ่	4.40	1.24	.85	1.28	.71	.04
	กลางและขนาดใหญ่	4.39	.04	.51	.72	.01	.05
	รวม	4.40	0.63	.86	.68	.67	0.36

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.27 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.36 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่าโรงเรียนขนาดเล็กก็มีกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe') ของการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามระบวนการที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านการติดตามและประเมินผล

กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ขนาดของโรงเรียน (n=32)	\bar{x}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	F	Sig
ด้านการติดตามและประเมินผล	เล็ก	4.40	.14	1.23	.02	.96	.03
	กลาง	4.39	.23	.13	1.61	.07	.62
	ใหญ่	4.39	.94	.67	.84	.02	.04
	รวม	4.39	.43	.67	.82	.35	.22

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามระบวนการที่มีส่วนร่วมแบบมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการติดตามและประเมินผลเรียนรู้ โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.22 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ด้านการติดตามและประเมินผล ที่แตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกการมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียน

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ระดับการมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล				F	Sig
	น้อย		กลางและมาก			
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1.สมรรถนะของครูผู้สอน	4.43	0.61	4.42	0.57	.26	.21
2.การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน	4.40	0.69	4.38	0.61	3.25	.02
3.ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	4.41	0.59	4.39	0.49	1.26	.12
4. การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอนศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา	4.42	0.42	4.41	0.71	.69	.05
5 . ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.38	0.57	4.37	0.52	.45	.36
รวม	4.40	0.57	4.39	0.58	1.18	.15

จากตารางที่ 4.29 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .15 ซึ่งมากกว่า 0.05 หมายความว่า ระดับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.30 การเปรียบเทียบ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกการมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียน

กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	ระดับการมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล				F	Sig
	น้อย		กลางและมาก			
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1.การวางแผน	4.42	.48	4.41	.51	1.26	.12
2.การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.40	.41	4.37	.49	.69	.15
3.การสะท้อนคิด	4.39	.45	4.39	.42	.45	.36
4.การนิเทศการจัดการการเรียนรู้	4.41	.42	4.40	.49	2.57	.04
5.การติดตามและประเมินผล	4.39	.47	4.41	.50	2.57	.07
รวม	4.40	.44	4.39	.48	0.99	.14

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.30 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .14 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ภาพรวมการมีส่วนร่วมมาก มีระดับกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้านของกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง อะคิตะ โมเดลพบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า การมีส่วนร่วมมาก ไม่พบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 โดยจำแนกตามระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) โดยใช้สถิติทดสอบ t-test และ F-test ตามลำดับ

การวิเคราะห์การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล มีรายละเอียดปรากฏตามตารางต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล จำแนกตามผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียน

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET)				F	Sig
	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (n=20)		สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (n=12)			
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1.สมรรถนะของครูผู้สอน	4.44	0.58	4.45	0.61	.23	.02
2.การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน	4.40	.56	4.41	0.69	1.26	.11
3.ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	4.41	0.65	4.40	0.57	.61	.15
4. การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอนศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา	4.43	0.69	4.41	0.63	.21	.36
5 .ค วาม เข้ม แ บ ง ข อ ง คณะกรรมการสถานศึกษา	4.42	0.52	4.40	0.59	2.36	.11
6.การใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการการเรียนรู้	4.45	0.54	4.44	0.58	1.95	.04
รวม	4.42	0.59	4.41	0.61	1.10	.13

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.13 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ภาพรวมของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านขององค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล พบว่าด้านการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน ด้านความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ด้านการขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาด้านการขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสมรรถนะของครูผู้สอน และด้านใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการการเรียนรู้ไม่พบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.32 การเปรียบเทียบ การบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล จำแนกตามระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียน

กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล	ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET)				F	Sig
	ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (n=20)		สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (n=12)			
	\bar{x}	S.D	\bar{x}	S.D		
1.การวางแผน	4.43	0.60	4.40	0.59	.25	.00*
2.การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.42	0.57	4.41	0.67	1.26	.12
3.การสะท้อนความคิด	4.40	0.63	4.38	0.58	.69	.15
4.การจัดการการเรียนรู้	4.41	0.53	4.42	0.61	.45	.36
5.การติดตามและประเมินผล	4.40	0.55	4.39	0.57	2.57	.04
รวม	4.41	0.57	4.40	0.58	.53	.13

* $p \geq .05$

จากตารางที่ 4.32 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .13 ซึ่งมากกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1 ที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ต่างกัน มีการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

4.5 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต1

ดังปรากฏรายละเอียด ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.33 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัว เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล

สภาพปัจจุบัน/ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล			
1. สมรรถนะของครูผู้สอน			
- การจัดการเรียนการสอน แนวคิ่งทำให้สมรรถนะในการ จัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ลดลง มีอุปสรรคต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	5	-ควรใช้การจัดการเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ในบางรายวิชา ของแต่ละ กลุ่มสาระการเรียนรู้	17
-ครูผู้สอนควรได้รับการเตรียม ความพร้อมในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ทุกครั้งก่อนที่จะมี การจัดการเรียนรู้ทุกวิชา	25	-ควรให้เน้นการคิดวิเคราะห์ การ สังเคราะห์ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ตามการบริหารจัดการ จัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	15

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน/ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล			
2. การสนับสนุนของครอบครัว/ชุมชน			
- ผู้ปกครอง /ครอบครัว ไม่ได้ให้การสนับสนุนการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อย่างจริงจัง -ขาดการประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	16	-มี การ ประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ปกครองทราบถึงการดำเนินการการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อย่างเป็นทางการ โดยมีการชี้แจงต่อผู้ปกครองในวันประชุมผู้ปกครองให้ทราบโดยทั่วกัน	17
3.ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง			
-ไม่ได้รับความสนับสนุนหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องไม่ต่อเนื่อง -หน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ควรมีการสนับสนุนกิจกรรมการเสริมแรงให้ผู้สอนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	13	-ควรมีการจัดอบรมการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง	16

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน/ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล			
4.การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา			
- การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ไม่ผลักภาระให้กับโรงเรียนมากเกินไป	23	-ควรมีการประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล อย่างน้อยเดือนละ 3 ครั้งและติดตามผล	12
-ขาดงบประมาณที่จะสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	19	-ควรเตรียมวางแผนงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	10
5. ความเข้มแข็งของกรรมการสถานศึกษา			
-กรรมการสถานศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ -กรรมการสถานศึกษาไม่ได้ร่วมการวางแผนนโยบายการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	12	-ฝ่ายบริหารต้องชี้แจงรายละเอียดการดำเนินการการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ให้ครูทุกคนทราบโดยทั่วถึงและอธิบายถึงจุดเด่นของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	12

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน/ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล			
6.การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้			
-สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้	13	-ฝ่ายบริหารต้องสนับสนุนอุปกรณ์ด้านสื่อเทคโนโลยีให้กับครูผู้สอนในการผลิตนวัตกรรม	13
-ขาดทักษะในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้	16	การจัดการเรียนรู้ได้อย่างเพียงพอ -จัดให้มีการอบรม การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	14

จากตารางที่ 4.33 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล พบว่า ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน สภาพปัจจุบัน/ปัญหา คือ การจัดการเรียนการสอนแนวดังกล่าวทำให้สมรรถนะครูผู้สอนลดลง (ความถี่ 5) ไม่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน (ความถี่ 25) ด้านการสนับสนุนของครอบครัว/ชุมชน สภาพปัจจุบัน/ปัญหา คือ (ความถี่ 16) ด้านความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง (ความถี่ 13) ด้านการขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา สภาพปัจจุบัน/ปัญหา คือ การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ไม่ผลักภาระให้กับโรงเรียนมากเกินไป (ความถี่ 23) ขาดงบประมาณที่จะสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (ความถี่ 19) ด้านความเข้มแข็งของกรรมการสถานศึกษา สภาพปัจจุบัน/ปัญหา คือ กรรมการสถานศึกษาไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (ความถี่ 12) ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ สภาพปัจจุบัน/ปัญหา คือ สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ (ความถี่ 13) ขาดทักษะในการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ (ความถี่ 16)

ข้อเสนอแนะคือ ครูผู้สอนควรใช้การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล ในบางรายวิชา (ความถี่ 17) รองลงมาผู้บริหารของโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ ผู้ปกครองถึงการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล อย่างต่อเนื่อง (ความถี่ 17) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดอบรมให้ต่อเนื่องและจริงจัง (ความถี่ 16) ควรให้เน้นการคิด วิเคราะห์ในการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล (ความถี่ 15) ควรจัดอบรมการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ (ความถี่ 14) ฝ่ายบริหารต้องสนับสนุนอุปกรณ์ ด้านสื่อ เทคโนโลยีให้เพียงพอ (ความถี่ 13) ฝ่ายบริหารต้องชี้แจงรายละเอียดให้มากกว่านี้และชี้ถึงจุดเด่น ของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (ความถี่ 12) ควรมีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 3 ครั้งและติดตาม ผล (ความถี่ 12) และควรเตรียมวางแผนงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (ความถี่ 10)

4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนรู้แบบม ส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยการแจกแจงความถี่

จากตารางที่ 4.33 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารจัดการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล

สภาพปัจจุบัน/ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล			
1.การวางแผน			
- การวางแผนยังไม่ ครอบคลุมกับทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ โดยเหลือวางแผน เฉพาะกลุ่มบุคคลเท่านั้น -การวางแผนต้องมีการ กำหนดขั้นตอนการทำงานให้ ชัดเจน	19	-ควรวางแผน และสร้างความเข้าใจ ให้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่าง ทั่วถึง -มีการจัดเตรียมเอกสาร อธิบาย รายละเอียดการดำเนินการตาม กระบวนการมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	17

สภาพปัจจุบัน/ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล			
2.การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้			
-ครูได้รับความรู้ น้อยมากใน การบริหารการจัดการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล -ครูมีเวลาไม่เพียงพอต่อการ จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการมีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล ตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล	18	-เร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจใน การบริหารการจัดการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล -มีการประชุมกำหนดวัน เวลาที่ ชัดเจนในการเตรียมก่อนการจัด กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อย่าง มีอาชีพ	16
3.การสะท้อนคิด			
-ครูผู้สอนมีเวลาไม่เพียงพอ ภาระงานการสะท้อนคิด -ใช้การสะท้อนคิดสามารถ บูรณาการใช้ได้กับบาง รายวิชา บางกลุ่มสาระการ เรียนรู้ -ครูขาดการสร้างแรงจูงใจ หรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	17 11	-ครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ เหมาะสม ตามเวลาที่กำหนด -ควรเลือกวิชาให้เหมาะสมที่สุด จากแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อ ให้ ส อ ด ค ล ็ อ ง กั บ ภาระงานการบริหารการ จัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตาม แนวทาง อะคิตะ โมเดล -ครูต้องมีการสร้างแรงจูงใจและ เสริมแรงให้กับผู้เรียนตลอดเวลา ให้สอนคล้องกับกระบวนการ การบริหารการจัดการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล	21 18

สภาพปัจจุบัน/ปัญหา	ความถี่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล			
4.การนิเทศการจัดการเรียนรู้			
-ครูผู้สอนมีภาระงานเยอะที่จะต้องเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการจัดการเรียนรู้มากกว่าที่เคยปฏิบัติด้วยกระบวนการที่ละเอียดและซับซ้อน	28	-ให้เวลาครูผู้สอนจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 อาทิตย์	22
5.การติดตามและประเมินผล			
-การติดตามและประเมินไม่จริงจังและไม่ต่อเนื่อง ระยะเวลาติดตามและประเมินผลสั้นเกินไป	23	-กำหนดตารางการติดตามและประเมินผลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง -ให้เวลาการประเมินอย่างน้อย 1-2 ชั่วโมง ต่อครั้ง	17 13

จากตารางที่ 4.33 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน/ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์การบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ตามกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล พบว่า ด้านการวางแผน สภาพปัจจุบัน/ปัญหา คือ การวางแผนยังไม่ครอบคลุมกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเลือกวางแผนเฉพาะกลุ่มบุคคลเท่านั้น (ความถี่ 19) ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สภาพปัจจุบัน/ปัญหา คือ ครูได้รับความรู้ไม่มากในการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล (ความถี่ 18) ด้านการสะท้อนคิด สภาพปัจจุบัน/ปัญหา คือ เวลามีจำกัดในการสะท้อนคิด (ความถี่ 17) ใช้การสะท้อนคิดได้กับบางวิชา (ความถี่ 11) ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ (ความถี่ 28) และด้านการติดตามและประเมินผล(ความถี่ 23)

ข้อเสนอแนะคือ ให้เวลาครูผู้สอนจัดเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้และสื่อการจัดการเรียนรู้อย่างน้อย 2 อาทิตย์ (ความถี่ 22) รองลงมาครูผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสม (ความถี่ 21) ควรเลือกวิชาให้เหมาะสมที่สุด (ความถี่ 18) ควรวางแผน และสร้างความเข้าใจให้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างทั่วถึง (ความถี่ 17) กำหนดตารางการติดตามและประเมินผลอย่างน้อยเดือนละ

1 ครั้ง (ความถี่ 17) เร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล (ความถี่ 16) และเวลาการประเมินอย่างน้อย 1-2 ชั่วโมง ต่อครั้ง (ความถี่ 13)

4.7 ผลการสัมภาษณ์การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ประเด็นการให้สัมภาษณ์ และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์และข้อค้นพบจากการให้สัมภาษณ์การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ตามองค์ประกอบองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล และกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ดังนี้

1. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล 6 ประการ ได้แก่

1.1 สมรรถนะครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ ครูมีสมรรถนะที่ดีกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น ครูใช้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทักษะการสื่อสารที่ดี ใช้สื่อและเทคโนโลยี นำเข้าสู่บทเรียน นอกจากนี้ครูมีส่วนร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมติดตามประเมินผลการเรียนรู้ และกำกับติดตามการจัด

1.2 การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน ผลการวิจัย พบว่า บุคคลในครอบครัวขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่ส่งผลทำให้การมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ เอาใจใส่ และร่วมแก้ไขปัญหาพร้อมกันที่ดีในอนาคต ต้องมีการประชาสัมพันธ์เรื่อง “ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล” อย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งผลต่อความสำเร็จทางการจัดการศึกษาให้ชัดเจนในอนาคต

1.3 ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความรู้ไม่เพียงพอที่จะดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้ ต้องมีการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ในเรื่อง “ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล” อย่างต่อเนื่อง

1.4 การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศิษยานุศิษย์และบุคลากรทางการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการ โรงเรียนต้อง

สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก เรื่อง “ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ” อย่างจริงจังให้กับครูผู้สอน คอยกำกับติดตาม ดูแล ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการวางแผน กำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเชิงลึก นอกจากนี้ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ต่อ ยอด นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1.5 ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง “ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ” ที่ชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องเร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยละเอียด

1.6 การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนสนับสนุนการจัดทำสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ทุกปีการศึกษา

2. กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล 5 ประการ ได้แก่

2.1 การวางแผน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ได้มีการวางแผนร่วมกัน แต่ในทางปฏิบัติไม่ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ด้วยปัจจัยด้านเวลาที่ไม่เพียงพอ ภาระงานของครูที่มีมากกว่าการสอน การสนับสนุนนโยบายจากหน่วยงานอื่นทำให้มีงานเร่งด่วนมา

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้ร่วมปฏิบัติตามแนวทางอะคิตะโมเดล 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิดเป็นของตัวเอง การอภิปรายเป็นเดี่ยว คู่ หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้ เนื่องจากการวางแผนที่ต้องส่งเสริมให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 การสะท้อนคิด ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนบางคนไม่มีโอกาสได้อภิปรายและตอบข้อซักถาม สะท้อนคิด ในแง่มุมต่างๆ หลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล เนื่องจากเวลาไม่เพียงพอต่อการปรับปรุง พัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างกัน

2.4 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกระบวนการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ตามตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ที่

สำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารของโรงเรียนต้องมีการสนับสนุนการจัดทำคลังสื่อหรือศูนย์สื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

2.5 การติดตามและประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งและมอบหมายคณะกรรมการประเมินผล มีการวางแผนการประเมินตามรูปแบบการติดตามประเมินผล การใช้รูปแบบการประเมินผลที่ไม่หลากหลายวิธี และผู้ประเมินไม่มีเวลาเพียงพอในการประเมินผล ขาดการนำผลการประเมินผลไปใช้พัฒนาปรับปรุงงาน

ข้อเสนอแนะ

การบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ตามองค์ประกอบองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเตโมเดล และกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเตโมเดล ดังนี้

1. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเตโมเดล 6 ประการ ได้แก่

1.1 สมรรถนะครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ครูต้องมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถของทักษะการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน นอกจากนี้ครูต้องมีการพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.2 การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารต้องมีการให้ความรู้ ความเข้าใจของการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล แก่ครอบครัวและชุมชน โดยสามารถที่จะแจ้งรายละเอียดให้ทราบในวันประชุมผู้ปกครองหรือกิจกรรมที่มีโอกาสได้แสดงออกถึงความจริงใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน

1.3 ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความรู้ไม่เพียงพอที่จะดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้ ต้องมีบทบาทในฐานะของผู้อำนวยความสะดวกให้การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิเตโมเดล ออกมาในรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นที่ประจักษ์

1.4 การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของ โรงเรียน ครูผู้สอนศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องมีการประชุม วางแผนกับครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างจริงจังมีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รายงานสรุปเป็นรูปเล่มเพื่อเป็นหลักฐานทางวิชาการ

นอกจากนี้ผู้บริหารของโรงเรียนต้องความตระหนักในเรื่องการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตโมเดล อย่างเต็มรูปแบบ

1.5 ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาต้องเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ผลักดันการประชาสัมพันธ์ให้มีการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้สู่ผู้ปกครองให้รับทราบอย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง

1.6 การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องสนับสนุนการจัดทำสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

2. กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล 5 ประการ ได้แก่

2.1 การวางแผน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ต้องมีการวางแผนร่วมกันในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนอย่างจริงจัง อย่างน้อย 4 ครั้งต่อสัปดาห์

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ต้องร่วมปฏิบัติตามแนวทางอะคิตะโมเดล 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิดเป็นของตัวเอง การอภิปรายเป็นเดี่ยว คู่ หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 การสะท้อนคิด ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนต้องหาเทคนิคการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการสะท้อนคิดของผู้เรียนให้มาก โดยผู้บริหารของโรงเรียนต้องเป็นผู้นำในการสะท้อนคิดการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล อย่างเป็นระบบการติดตามและประเมินผล

2.4 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนจะต้องได้รับการนิเทศจากผู้บริหารของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ มีปฏิทินการนิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน

2.5 การติดตามและประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนต้องแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และนำผลหลังการนิเทศการจัดการเรียนรู้มาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ห้องเรียนให้เด่นชัด

แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล

การวิเคราะห์การให้สัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ตามองค์ประกอบองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล และกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ดังนี้

1. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล 6 ประการ ได้แก่

1.1 สมรรถนะครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ ครูมีสมรรถนะที่ดีกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น ครูใช้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทักษะการสื่อสารที่ดี ใช้สื่อและเทคโนโลยี นำเข้าสู่บทเรียน ถวิลวิดี บุรีกุล และพิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ (2546, น.31) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในแต่ละเรื่องนั้นมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและเสริมแรง (Reinforcement) ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ครูมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมติดตามประเมินผลการเรียนรู้ และกำกับติดตามการจัด

1.2 การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน ผลการวิจัย พบว่า บุคคลในครอบครัวขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ที่ส่งผลทำให้การมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ เอาใจใส่ และร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมกันที่ดีในอนาคต การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ในลักษณะ 8 ร่วม กล่าวคือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมติดตามประเมินผลและร่วมชื่นชม (พิณสุดา สิริขันธ์ศรี, 2559, น.5) นอกจากนี้โรงเรียนต้องมีการประชาสัมพันธ์เรื่อง “ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล” อย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งผลต่อความสำเร็จทางการจัดการศึกษาให้ชัดเจนในอนาคต

1.3 ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้ Patricia (1999,p.16) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิด โอกาสให้บุคคลหรือองค์กรเป็นฝ่ายตัดสินใจ ร่วมวางแผน กำหนดความต้องการของตน เป็นการเสริมพลังอำนาจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ต้องมีการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ในเรื่อง “ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล” อย่างต่อเนื่อง

1.4 การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของ โรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการ โรงเรียนต้องสร้างความเข้าใจ ความตระหนัก เรื่อง “ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง

อะคิตะโมเดล” อย่างจริงจังให้กับครูผู้สอน คอยกำกับติดตาม ดูแล ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการวางแผน สันติ บุญภิรมย์ (2555, น.12) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการวางแผนการบริหารอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้บริหารต้องใช้ศิลปะในการบริหารมากกว่าใช้ศาสตร์ โดยกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเชิงลึก นอกจากนี้ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ต่อยอดนำไปสู่การพัฒนาวัฒนธรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

1.5 ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล” ที่ชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องเร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยละเอียด

1.6 การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องสนับสนุนการจัดทำสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ทุกปีการศึกษา

2. กระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 5 ประการ ได้แก่

2.1 การวางแผน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ได้มีการวางแผนร่วมกัน แต่ในทางปฏิบัติไม่ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ด้วยปัจจัยด้านเวลาที่ไม่เพียงพอ ภาระงานของครูที่มีมากกว่าการสอน การสนับสนุนนโยบายจากหน่วยเหนือทำให้มีงานเร่งด่วนมา

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ร่วมปฏิบัติตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิดเป็นของตัวเอง การอภิปรายเป็นเดี่ยว คู่ หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้ เนื่องจากการวางแผนที่ต้องส่งเสริมให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 การสะท้อนคิด ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนบางคนไม่มีโอกาสได้อภิปรายและตอบข้อซักถาม สะท้อนคิด ในแง่มุมต่างๆ หลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยศูนย์พัฒนาการนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษา ได้วางแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้แบบชี้แนะสะท้อนคิดสำหรับผู้นิเทศใช้เป็นแนวทางพัฒนาตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น. 7-8)

เนื่องจากเวลาไม่เพียงพอต่อการปรับปรุง พัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้ มุมมองที่แตกต่างกัน

2.4 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วม กระบวนการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ที่สำคัญ กิจกรรมการนิเทศการสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งจะช่วยให้การนิเทศบรรลุเป้าหมายกิจกรรมการนิเทศมีมากมายหลายแบบ ผู้นิเทศการจัดการเรียนรู้ต้องเลือกกิจกรรมแต่ละชนิดให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ครูและนักเรียน Harris (1985, pp.71-86) นอกจากนี้ผู้บริหารของโรงเรียนต้องมีการสนับสนุน การจัดทำคลังสื่อหรือศูนย์สื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการ คิดของผู้เรียน

2.5 การติดตามและประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งและ มอบหมายคณะกรรมการประเมินผล มีการวางแผนการประเมินตามรูปแบบการติดตามประเมินผล การใช้รูปแบบการประเมินผลที่ไม่หลากหลายวิธี และผู้ประเมินไม่มีเวลาเพียงพอในการ ประเมินผล ขาดการนำผลการประเมินผลไปใช้พัฒนาปรับปรุงงาน

สรุปข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ตามแนวทางอะคิเตะ โมเดล

ผู้บริหารของโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ ต้องสร้างความเข้าใจ ความ ตระหนัก เรื่อง “ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตะ โมเดล ” อย่าง จริงจังให้กับครูผู้สอน คอยกำกับติดตาม ดูแล ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหา และสร้าง ความเข้าใจให้กับครอบครัวและชุมชนของผู้เรียนให้รับรู้เข้าใจอย่างตรงกันในเรื่องการบริหารการ จัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตะ โมเดล โดยขอความร่วมมือของหน่วยงาน การศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และศึกษานิเทศก์ ให้มีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนกระบวนการที่มีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเตะ โมเดล นอกจากนี้ผู้บริหารของ โรงเรียนต้องให้อิสระแก่ครูในการตัดสินใจในงานที่ครูรับผิดชอบ จัดการอบรมการจัดการเรียนรู้ และนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเตะ โมเดล อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง มีการสะท้อนกลับ การทำงาน(After Action Review: AAR) ทุกเดือน โดยมีการทำรายงานสรุปเสนอผู้บริหารของ โรงเรียน ผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องสนับสนุนการจัดทำสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะการผลิตสื่อ การทำคลังสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลาย ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สามารถนำไปแบ่งปันให้กับเพื่อนครูในวิชาชีพ

เดียวกันได้นำไปใช้จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และสามารถนำไปต่อยอดในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ทุกปีการศึกษา การสร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับช่วงชั้นที่กำหนด

DLPU

The logo for DLPU (Dedering Learning Professional Union) features the letters 'DLPU' in a large, purple, serif font. To the right of the letters is a stylized globe or ball with blue and purple stripes, and a purple ribbon-like tail extending from the bottom of the 'U'.

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 2) เปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ดังสรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ ต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ดังนี้

1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล 6 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การให้อำนาจแก่ครูในการปฏิบัติงาน การพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของครู การจัดระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแก่ การให้อิสระแก่ครูในการตัดสินใจ การชี้แนะช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล 5 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การให้อำนาจแก่ครูในการปฏิบัติงาน การพัฒนา

ทักษะการปฏิบัติงานของครู การจัดระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแก่ การให้อิสระแก่ครูในการตัดสินใจ การชี้แนะช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.1.2 เปรียบเทียบการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ตามขนาด ระดับการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ พื้นฐาน ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ตามลำดับ ดังนี้

5.1.2.1 ตามขนาดของโรงเรียน

1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 6 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่า ภาพรวมของโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีระดับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านขององค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 จำแนกตามขนาด พบว่า ภาพรวมการมีส่วนร่วมของโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีระดับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้านขององค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 5 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่า ภาพรวมของโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีระดับกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านของกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ พบว่า ภาพรวมของการมีส่วนร่วมโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้านของกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง อะคิตะ โมเดลพบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.2.2 การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

1) องค์กรประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 6 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่า ภาพรวมของการมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 มีระดับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 จำแนกตามขนาด พบว่า ภาพรวมการมีส่วนร่วมของโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีระดับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 5 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่าภาพรวมการมีส่วนร่วมมาก มีระดับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.2.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O-NET)

1) องค์กรประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 6 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่าภาพรวมของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 5 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวมของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติพื้นฐาน (O-NET) โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 แนวทางในการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ตามองค์ประกอบองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล และกระบวนการที่มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ดังนี้

1. องค์กรประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 6 ประการ ได้แก่

1.1 สมรรถนะครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้ ครูมีสมรรถนะที่ดีกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดด้วย

ตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น ครูใช้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน ทักษะการสื่อสารที่ดี ใช้สื่อและเทคโนโลยี

1.2 การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน ผลการวิจัย พบว่า บุคคลในครอบครัว ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล นอกจากนี้โรงเรียนต้องมีการประชาสัมพันธ์เรื่อง “ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ” อย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งผลต่อความสำเร็จทางการจัดการศึกษาให้ชัดเจนในอนาคต

1.3 ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า องค์กรหรือ หน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างและหลังการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อดำเนินการตามเป้าหมายที่วางไว้ ต้องมีการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ใน เรื่อง “ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ” อย่างต่อเนื่อง

1.4 การขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และ บุคลากรทางการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการ โรงเรียนต้อง สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก เรื่อง “ การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ” อย่างจริงจังให้กับครูผู้สอน คอยกำกับติดตาม ดูแล ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ต่อยอด นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ

1.5 ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการ สถานศึกษาไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง “ การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ” ที่ชัดเจน ดังนั้นผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องเร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับ คณะกรรมการสถานศึกษาโดยละเอียด

1.6 การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารของ โรงเรียนจะต้องสนับสนุนการจัดทำสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ให้เพียงพอต่อการ จัดการเรียนรู้ ส่งเสริมทักษะการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง และ สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ทุกปีการศึกษา

2. กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 5 ประการ ได้แก่

2.1 การวางแผน ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ได้มีการวางแผน ร่วมกัน แต่ในทางปฏิบัติไม่ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ด้วยปัจจัยด้านเวลาที่ไม่เพียงพอ ภาระ งานของครูที่มีมากกว่าการสอน การสนับสนุนนโยบายจากหน่วยเหนือทำให้มีงานเร่งด่วนมากเกินไป ความสามารถของครู

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้ร่วมปฏิบัติตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิดเป็นของตัวเอง การอภิปรายเป็นเดี่ยว คู่ หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้ เนื่องจากการวางแผนที่ต้องส่งเสริมให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้เข้าร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.3 การสะท้อนคิด ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนบางคนไม่มีโอกาสได้อภิปรายและตอบข้อซักถาม สะท้อนคิด ในแง่มุมต่างๆ หลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล เนื่องจากเวลาไม่เพียงพอต่อการปรับปรุง พัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างกัน

2.4 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกระบวนการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ที่สำคัญ กิจกรรมการนิเทศการสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญเพื่อส่งเสริมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้บริหารของโรงเรียนต้องมีการสนับสนุนการจัดทำคลังสื่อหรือศูนย์สื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

2.5 การติดตามและประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งและมอบหมายคณะกรรมการประเมินผล มีการวางแผนการประเมินตามรูปแบบการติดตามประเมินผล การใช้รูปแบบการประเมินผลที่ไม่หลากหลายวิธี และผู้ประเมินไม่มีเวลาเพียงพอในการประเมินผล ขาดการนำผลการประเมินผลไปใช้พัฒนาปรับปรุงงาน

5.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 โดยภาพรวมอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1

1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 6 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารให้การส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การให้อำนาจแก่ครูในการปฏิบัติงาน การพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของครู การจัดระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแก่ การให้อิสระแก่ครูในการตัดสินใจ การชี้แนะช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 5 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพราะผู้บริหารได้มีการส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของครู สนับสนุนในการจัดการจัดเรียนรู้ตามแนวทางที่วางแผนไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา การให้อำนาจแก่ครูในการปฏิบัติงาน การพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานของครู การจัดระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแก่ การให้อิสระแก่ครูในการตัดสินใจ การชี้แนะช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5.2.2 เปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ตามขนาด ระดับการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 รายละเอียดดังนี้

5.1.3.1 ตามขนาดของโรงเรียน

1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล พบว่า ด้านสมรรถนะของครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น โรงเรียนขนาดใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสมรรถนะของครูผู้สอน ในการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ให้ครูใช้ความรู้ความสามารถในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถสะท้อนคิดการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูมีสมรรถนะที่ดีกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้คิดด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามแนวอะคิตะ (AKITA Action) ซึ่งถือเป็นแนวการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ครูสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการประเมินตนเอง (Akita Action, 2559, น. 10) ครูกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และครูมีการวางแผนการวัดและการประเมินผลตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล พบว่า ด้านการวางแผนค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด กว่าด้านอื่น ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง มีส่วนร่วม ในจัดการบริหารการจัดการเรียนรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ อรพินท์ สพโชคชัย (2550, น.12) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) หมายถึงการบริหารงาน โดยให้บุคคลในองค์กรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการ การติดตามและประเมินผล กระบวนการตัดสินใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการบริหารงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากการบริหารงาน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมติดตาม ประเมินผล และ

ร่วมแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ และ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จของสถานศึกษาส่วนใหญ่ล้วนเนื่องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ (นคร ดังคะพิภพและคณะ, 2557; พิณสุดา สิริขันธ์ศรี, 2557, น.12) ร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด

5.1.3.2 ระดับการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ อรพินท์ สพโชคชัย (2550,น.12) ได้กล่าวว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) หมายถึงการบริหารงานโดยให้บุคคลในองค์กรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ การติดตามและประเมินผล กระบวนการตัดสินใจ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล

2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการวางแผน มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมติดตาม ประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนรู้ และ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และคอยช่วยเหลือสนับสนุนกันอย่างสม่ำเสมอ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มเชิงปฏิบัติการตามแผน PDCA อย่างเป็นระบบเข้าใจง่าย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น, 2559, น. 8-9)

5.1.2.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET)

1) องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล 6 ประการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวม พบว่าภาพรวมของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) โรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ มีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่าด้านการสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน ด้านความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ด้านการขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากร

ทางการศึกษา ด้านการขับเคลื่อนงานของผู้บริหารของโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา ด้านความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านสมรรถนะของครูผู้สอน และด้านใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ไม่พบความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมที่สนับสนุนให้มีการยกระดับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) อย่างต่อเนื่องและส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้ กู๊ด (Good, 197, p. 58) พร้อมทั้งวางแผนกิจกรรมที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนอย่างแท้จริง

2) กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวมของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) โรงเรียนขนาดใหญ่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ มีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่น ส่งผลให้โรงเรียนที่มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ต่ำกว่าระดับประเทศ มีการวางแผนน้อยกว่าโรงเรียนที่ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงกว่าระดับประเทศ ผู้บริหารโรงเรียนต้องสนับสนุนการจัดการศึกษาไม่ใช่เรื่องของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่เป็นของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง วิโรจน์ สารรัตนะ ได้เสนอผู้ควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (วิโรจน์ สารรัตนะ ,2546, น.85)

ในการนี้ จุดเด่น และข้อจำกัดของการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ที่สมควรส่งเสริมและพัฒนา ดังนี้

1) จุดเด่น คือ การบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดลมีความน่าสนใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในทุกขั้นตอนของดำเนินงานและส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนได้ดี

2) ข้อจำกัด คือ ในการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ต้องมีการจัดทำคู่มือบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล เพื่อดำเนินแนวทางตามขั้นตอน ถือเป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) โรงเรียนนำแนวทางการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล ไปใช้เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของการจัดการการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ทันสมัยเหมาะสมกับการศึกษาในโลกศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 นำผลวิจัยไปกำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล

2) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเป็นข้อมูลเพื่อกำหนดนโยบายการบริหารจัดการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และมีทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพที่ดี

3) การบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้แนวใหม่โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ และสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีเวลาที่จะร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหา ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเชิงลึกดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล

2) ควรศึกษาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างมีระบบ และต่อเนื่อง เสริมสร้างแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ทุกภาคเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างจริงจัง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม 2553. โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- เกสสิณี ชิวปรีชา. (2554). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนประจำตำบล [ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. สำนักงานวิจัยแห่งชาติ. https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/CU.the.2011.677
- คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ. (2558). การศึกษาของจังหวัดอะคิตะ ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น. ประเทศญี่ปุ่น
- คณะกรรมการการศึกษาจังหวัดอะคิตะ. (2558). แผนปรับปรุงการสอนโดยประยุกต์ใช้วิธีการสอนเชิงรุกของจังหวัดอะคิตะ (Akita Action). ประเทศญี่ปุ่น
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital "วช.". https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=
- ทิพวรรณ เสนจันทร์ฉชัย. (2553). การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคจำปา 5 กลีบ. วิชาการ 13, 3.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2553). สมบัติทิพย์ของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิณสุดา สิริธรงค์ศรี. (2555). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (รายงานการวิจัย). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- พิณสุดา สิริธรงค์ศรี. (2557). รายงานผลการติดตามโครงการการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนสุขภาวะเด็กและเยาวชน. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- พิณสุดา สิริธรงค์ศรี. (2559). คู่มือการดำเนินโครงการการจัดการเรียนรู้แบบเครือข่ายการมีส่วนร่วมสู่โรงเรียนสุขภาวะในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

- พิณสุดา สิริขันธ์ศรี. (2559). รายงานผลการดำเนิน โครงการจัดการเรียนรู้แบบเครือข่าย โดยมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสุขภาวะเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน. สำนักงานกองทุนการสร้างเสริมสุขภาพ
- พิณสุดา สิริขันธ์ศรี. (2561). การจัดการเรียนรู้แบบเครือข่าย การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสุขภาวะเด็ก เยาวชน และครอบครัว. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส).
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ และคณะ.(2560). การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2555). การพัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ท้องถิ่น. เช่นเตอร์บุ๊ก
- วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์. รูปแบบการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. [ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ.
https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/CU.the.2004.386
- ศักดิ์ดา สถาพรจนา. (2549). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน [ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital "วช".
https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/CU.the.2006.754
- ศิริชัย กาญจนวาที และคณะ. (2548). รูปแบบของระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการสำหรับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา (รายงานการวิจัย). สำนักงานคณะกรรมการวิจัยการเสริมสุขภาพแห่งชาติ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). นวัตกรรมการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่2). นึกพอยท์
- สันติชัย เอื้องประสิทธิ์. (2549). การบริหารการท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์. สามเจริญพานิชย์
- สุมาลี สังข์ศรี. (2556). การเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประเทศไทย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิตในศตวรรษที่ 21: สหราชอาณาจักร. (พิมพ์ครั้งที่1). องค์การค่าครูสภา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). การจัดการเรียนรู้รูปแบบอะคิตะ โมเดล “AKITA MODEL” โดย ประยุกต์ใช้วิธีการสอนเชิงรุกของจังหวัดอะคิตะ ประเทศญี่ปุ่น (AkitaAction). ผู้แต่ง.
- อภิญา กังสนารักษ์. (2554). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์การที่มีประสิทธิผล ระดับคณะของสถาบันอุดมศึกษา [ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย]. Office of Academic Resources Chulalongkorn University.

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/65834>

อรัญ โสคติพันธุ์ (2551). *การประเมินขีดสมรรถนะของส่วนราชการระดับกรมและภูมิภาคสู่กระบวนการบริหารยุทธศาสตร์แบบบูรณาการ*. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำร่างหลักสูตร. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.

อรพินท์ สฟโชคชัย.(2550).*หลักการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในกิจกรรม Home Office Day*. สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.

ภาษาต่างประเทศ

Anderson, B. R .(2019). *Multivariate data analysis*. Pearson Education, Inc.

Akita Prefectural Board of Education (2016). *Education in Akita prefecture*. Japan: Promoting overseas exchange utilizing the educational resources in Akita.

Akita Prefectural Board of Education (2017). *Education in Akita*. Prentice-Hall.

Gagne, R.M. (1970). *The condition of learning*. Holt, Rinchart and Winston.

Good, C.V. (1974). *Dictionary of education*. McGraw-Hill Book.

Hills, P.J.A. (1982). *Dictionary of education*. Routledge&Kegan Payi.

Hough,B., Duncan, K. (1970). *Teaching description and analysis*. Addison-Westlu.

McCollar Bertalanffy. (1996). *Educational administration and the behavioral sciences: A system perspective*. Allyn and Bacon.

Patricia .P.S. 2001. *Organization behavior in schools*. Perntice-Hall Inc.

Richard Summer. (1992). *Educational technology for teaching and learning* (2nd ed). Prentice-Hall.

Riaz Kast, J. E. (1985). *Organization and management: A systems and contingency approach* (3rd ed). McGraw-Hill,

Summer, R.E. (1980). *Cooperative learning:A review of educational research*. Floor Incomtell,

Yoneta Susume (2015) . *Education in Akita prefecture*. Japan Promoting overseas exchange utilizing the educational resources in Akita.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ เนาวบุตร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. ดร.สรรเสริญ สุวรรณ	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
4. ดร.เฉลิมชัย มนุเสวต	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
5. นางสาวนุตตองงค์ ทัดบัวขำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สพป.นนทบุรี เขต 1

ภาคผนวก ข
รายชื่อโรงเรียนและขนาดโรงเรียนประถมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
ปีการศึกษา 2563

รายชื่อโรงเรียนและขนาดโรงเรียนประถมศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2563

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มีหน้าที่กำกับดูแล และจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 32 โรงเรียน ดังนี้

ขนาดเล็ก	จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน จำนวน 1 โรงเรียน
ขนาดกลาง	จำนวนนักเรียนไม่เกิน 600 คน จำนวน 24 โรงเรียน
ขนาดใหญ่	จำนวนนักเรียน 601 คนขึ้นไป จำนวน 7 โรงเรียน

ที่	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน	ขนาดโรงเรียน
1	โรงเรียนวัดปราสาท	96	เล็ก
2	โรงเรียนวัดบางระโห่ง(ภิรมย์ศิริ)	237	กลาง
3	โรงเรียนวัดซองพลู(วิจิตรราชประชานุสรณ์)	122	กลาง
4	โรงเรียนวัดฝาง	125	กลาง
5	โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน	122	กลาง
6	โรงเรียนน่วมประสงค้วทยา	127	กลาง
7	โรงเรียนวัดโชติการาม	143	กลาง
8	โรงเรียนวัดจันทร์(ผดสวไพบระชาอุทิศ)	166	กลาง
9	โรงเรียนบางไกรนอก	178	กลาง
10	โรงเรียนป่าไม้อุทิศ๑	202	กลาง
11	โรงเรียนวัดเชิงกระบือ	184	กลาง
12	โรงเรียนท่าทรายประชาอุปถัมภ์	245	กลาง
13	โรงเรียนวัดพุทธปรางค์ปราโมทย์	375	กลาง
14	โรงเรียนวัดสำโรง(หิรัญราษฎร์ภักดีวิทยา)	350	กลาง
15	โรงเรียนวัดปากน้ำ(พิบูลสงคราม)	242	กลาง
16	โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง	315	กลาง
17	โรงเรียนชุมชนวัดไทรม้า	326	กลาง
18	โรงเรียนกลาโหมอุทิศ	370	กลาง
19	โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์	334	กลาง
20	โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต	413	กลาง

ที่	โรงเรียน	จำนวนนักเรียน	ขนาดโรงเรียน
21	โรงเรียนมหาสวัสดิ์(ราษฎร์บำรุง)	338	กลาง
22	โรงเรียนวัดบัวขวัญ(มีทับราษฎร์บำรุง)	470	กลาง
23	โรงเรียนชุมชนวัดสมร โภทฺธิ(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)	401	กลาง
24	โรงเรียนวัดตำหนักใต้(วิลาศโอสถานนทันุเคราะห์)	454	กลาง
25	โรงเรียนอนุบาลบางกรวย	472	กลาง
26	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 55(วัดโบสถ์ดอนพรหม)	562	ใหญ่
27	โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)	787	ใหญ่
28	โรงเรียนทานสัมฤทธิ์วิทยา	643	ใหญ่
29	โรงเรียนวัดลานนาบุญ	736	ใหญ่
30	โรงเรียนประชาอุปถัมภ์	1,314	ใหญ่
31	โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี	1,736	ใหญ่
32	โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์	3,292	ใหญ่

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2563

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ของสถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิจัยเรื่องการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยแบบสอบถามประกอบด้วย คำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล แบ่งออกเป็น 11 ด้าน ประกอบด้วย สมรรถนะของครูผู้สอน การสนับสนุนของครอบครัว/ชุมชน ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การขับเคลื่อนงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ความเข้มแข็งของกรรมการสถานศึกษา การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการการเรียนรู้ การวางแผน การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การสะท้อนความคิด การนิเทศการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศติดตามและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล

2. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 เท่านั้น และไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามใดๆทั้งสิ้น

3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกตอนและทุกข้อตามความเป็นจริง

ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง

อานุชรา ใจปัญญา

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการการศึกษา

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม
 - () ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการ โรงเรียน
 - () ครู หรือ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้
 - () ผู้ปกครอง
 - () กรรมการสถานศึกษา
2. ที่ตั้งของโรงเรียน
 - () อำเภอเมือง
 - () อำเภอบางกรวย
3. ขนาดของโรงเรียน
 - () ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 - () ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 121-600 คน)
 - () ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 601 คน)
4. ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
 - () คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
 - () คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ
5. การมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล
 - () มาก
 - () ปานกลาง
 - () น้อย

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตาม
แนวทางอะคิเตโมเดล

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของ
ท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การเลือกตอบและให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับสภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
ตามแนวทางอะคิเตโมเดล	มากที่สุด
4 หมายถึง มีระดับสภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
ตามแนวทางอะคิเตโมเดล	มาก
3 หมายถึง มีระดับสภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
ตามแนวทางอะคิเตโมเดล	ปานกลาง
2 หมายถึง มีระดับสภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
ตามแนวทางอะคิเตโมเดล	น้อย
1 หมายถึง มีระดับสภาพการบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
ตามแนวทางอะคิเตโมเดล	น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1.สมรรถนะของครูผู้สอน						
1.1	ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการบริหารจัดการเรียนรู้					
1.2	ครูกำหนดปัญหาและความต้องการการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1.3	ครูใช้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทักษะการสื่อสารที่ดี ใช้สื่อและเทคโนโลยี นำเข้าสู่บทเรียน					
1.4	ครูมีสมรรถนะที่ดีกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น					
1.5	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในห้องมีส่วนร่วมในการหาคำตอบในประเด็นที่เกิดจากหัวข้อการเรียนรู้ที่เด่นชัด					
1.6	ครูสรุปและทบทวนเนื้อหาให้สอดคล้องกับหัวข้อการเรียนรู้					

1.7	ครูมีการวางแผนการวัดและการประเมินผลตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา					
1.8	ครูกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
1.9	ครูมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมติดตามประเมินผลการเรียนรู้					
2. การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน						
2.1	บุคคลในครอบครัวมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการเอาใจใส่ และร่วมแก้ไขปัญหาพร้อมกัน ส่งผลต่อความสำเร็จทางการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ					
2.2	บุคคลในครอบครัวสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก และเยาวชน					
2.3	บุคคลในครอบครัวส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก และเยาวชน					
3. ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง						
3.1	องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา					
3.2	องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4. การขับเคลื่อนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง						
4.1	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแก้ไขปัญหา					
4.2	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน มีการวางแผน นโยบายการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเชิงลึก					
4.3	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่กำหนดเป้าหมายไว้					
4.4	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ					

	โรงเรียน ผลักดันกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน คือ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหา					
4.5	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน สนับสนุนให้เกิดความสำเร็จในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน					
4.6	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ต่อยอดการจัดการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้					
5. ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา						
5.1	คณะกรรมการสถานศึกษา สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิเตโมเดล					
5.2	คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมวางแผน ร่วมกำกับติดตามและประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้อง					
5.3	คณะกรรมการสถานศึกษา สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางแผนและสำเร็จอย่างจริงจัง					
6. การใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้						
6.1	ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้					
6.2	ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ไขปัญหา และถอดบทเรียนในการจัดการเรียนรู้					
6.3	ครูผู้สอนส่งเสริมการจัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้					
6.4	ครูผู้สอนบูรณาการและพัฒนาต่อยอดเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ลงสู่นักเรียนให้มีคุณค่ามากขึ้น					
7. การวางแผน						
7.1	ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้					
7.2	ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วม					

	ติดตามประเมินผล และร่วมแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้					
7.3	ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนสูงสุด					
8.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
8.1	ครูผู้สอนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้					
8.2	ครูผู้สอนร่วมปฏิบัติตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิดเป็นของตัวเอง การอภิปรายเป็นเดี่ยว คู่ หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการจัดการการเรียนรู้					
8.3	ครูผู้สอนมีการนำเสนอกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม					
9.การสะท้อนความคิด						
9.1	การอภิปรายและตอบข้อซักถาม สะท้อนความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ หลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล					
9.2	การจัดอบรมกลุ่มเชิงปฏิบัติการตามความต้องการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยให้ครูผู้สอนแต่ละคนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพ					
9.3	การปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างกัน เติมเต็มความรู้ และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
10.การนิเทศการจัดการเรียนรู้						
10.1	ครูผู้สอนได้รับการนิเทศการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล					
10.2	ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม					

	ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล					
11.ติดตามและประเมินผล						
11.1	ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ ได้รับการกำกับและติดตามหลังการนิเทศการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล					
11.2	ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมการวางแผน การร่วมดำเนินกิจกรรม ร่วมติดตามและประเมินผล ทำให้การบริหารการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตาม

แนวทางอะคิเตโมเดล

โปรดระบุข้อเสนอแนะและแนวทางการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ดังต่อไปนี้

สภาพปัจจุบัน	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ/แนวทาง
1. สมรรถนะของครูผู้สอน		
2. การสนับสนุนของครอบครัว/ ชุมชน		
3. ความร่วมมือของหน่วยงาน การศึกษาที่เกี่ยวข้อง		
4. การขับเคลื่อนงานของผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง		
5. ความเข้มแข็งของกรรมการ สถานศึกษา		
6. การใช้สื่อและเทคโนโลยีใน การจัดการเรียนรู้		
7. การวางแผน		
8. การจัดกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้		
9. การสะท้อนความคิด		
10. นิเทศการจัดการเรียนรู้		
11. ติดตามและประเมินผล		

.....ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม.....

ภาคผนวก ง
แบบสัมภาษณ์การวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... อายุปี
ตำแหน่ง..... วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
2. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....เวลาน.
3. สถานที่ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1 ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นคำถามปลายเปิดสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง หรือผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ดังนี้

1. องค์กรประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1

.....

ปัญหา อุปสรรค

.....

2. กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1

.....

ปัญหา อุปสรรค

.....

3. ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ
โมเดล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
แบบวัดความสอดคล้อง

แบบวัดความสอดคล้อง

เรื่อง การบริหารการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิเต โมเดล ของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต1

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
1. สมรรถนะของครูผู้สอน					
1.1	ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้				
1.2	ครูกำหนดปัญหาและความต้องการการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1.3	ครูใช้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทักษะการสื่อสารที่ดี ใช้สื่อและเทคโนโลยี นำเข้าสู่บทเรียน				
1.4	ครูมีสมรรถนะที่ดีกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น				
1.5	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในห้องมีส่วนร่วมในการหาคำตอบในประเด็นที่เกิดจากหัวข้อการเรียนรู้ที่เด่นชัด				
1.6	ครูสรุปและทบทวนเนื้อหาให้สอดคล้องกับหัวข้อการเรียนรู้				
1.7	ครูมีการวางแผนการวัดและการประเมินผลตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา				
1.8	ครูกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง				
1.9	ครูมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมติดตามประเมินผลการเรียนรู้				
2 การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน					
2.1	บุคคลในครอบครัวมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ เอาใจใส่ และร่วมแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ส่งผลต่อความสำเร็จทางการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ				
2.2	บุคคลในครอบครัวสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็ก และเยาวชน				
2.3	บุคคลในครอบครัวส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็ก และ				

ชื่อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
	เยาวชน				
3	ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง				
3.1	องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา				
3.2	องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4	การขับเคลื่อนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง				
4.1	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแก้ไขปัญหา				
4.2	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน มีการวางแผนนโยบายการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเชิงลึก				
4.3	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่กำหนดเป้าหมายไว้				
4.4	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ผลักดันกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน คือ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหา				
4.5	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน สนับสนุนให้เกิดความสำเร็จในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
4.6	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ต่อยอดการจัดการจัดการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนา นวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้				
5	ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา				
5.1	คณะกรรมการสถานศึกษานับสนุนการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางอะคิตะ โมเดล				
5.2	คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมวางแผน ร่วมกำกับติดตาม และประเมินผล ร่วมแก้ไขปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้อง				
5.3	คณะกรรมการสถานศึกษานับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายที่วางแผนและสำเร็จอย่างจริงจัง				
6	การใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้				
6.1	ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ใน การจัดการเรียนรู้				
6.2	ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วม พัฒนา ร่วมแก้ไขปัญหา และถอดบทเรียนในการจัดการ เรียนรู้				
6.3	ครูผู้สอนส่งเสริมการจัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้				
6.4	ครูผู้สอนบูรณาการและพัฒนาต่อยอดเป็นนวัตกรรมในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ลงสู่นักเรียนให้มีคุณค่ามากขึ้น				
7	การวางแผน				
7.1	ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวาง แผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้				
7.2	ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมแก้ปัญหการจัดการเรียนรู้				
7.3	ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ ส่งผลประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
8	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
8.1	ครูผู้สอนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้				
8.2	ครูผู้สอนร่วมปฏิบัติตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้งข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิดเป็นของตัวเอง การอภิปรายเป็นเดี่ยว คู่ หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้				
8.3	ครูผู้สอนมีการนำเสนอกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม				
9	การสะท้อนคิด				
9.1	การอภิปรายและตอบข้อซักถาม สะท้อนความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ หลังการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล				
9.2	การจัดอบรมกลุ่มเชิงปฏิบัติการตามความต้องการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยให้ครูผู้สอนแต่ละคนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพ				
9.3	การปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนจากการเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างกัน เติมเต็มความรู้ และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน				
10	การนิเทศการจัดการเรียนรู้				
10.1	ครูผู้สอนได้รับการนิเทศการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล				
10.2	ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะ โมเดล				

ข้อ	ข้อความ	ความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
11	ติดตามและประเมินผล				
11.1	ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ ได้รับการกำกับและติดตามหลังการนิเทศการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล				
11.2	ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมการวางแผน การร่วมดำเนินกิจกรรม ร่วมติดตามและประเมินผล ทำให้การบริหารจัดการเรียนรู้มีคุณภาพ				

ภาคผนวก ฉ
ค่า IOC

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในข้อคำถาม (Index of congruence)
 แบบสอบถามเรื่อง การบริหารจัดการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะกิตะ โมเดล
 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต1

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
1. สมรรถนะของครูผู้สอน								
1.1	ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.2	ครูกำหนดปัญหาและความต้องการการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.3	ครูใช้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน ทักษะการสื่อสารที่ดี ใช้สื่อและเทคโนโลยี นำเข้าสู่บทเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.4	ครูมีสมรรถนะที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยที่เกิดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.5	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในห้อมมีส่วนร่วมในการหาคำตอบในประเด็นที่เกิดจากหัวข้อการเรียนรู้ที่เด่นชัด	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.6	ครูสรุปและทบทวนเนื้อหาให้สอดคล้องกับหัวข้อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.7	ครูมีการวางแผน การวัดและการประเมินผลตามกรอบมาตรฐานการ1.8 ประกันคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.8	ครูกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
1.9	ครูมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ร่วมติดตามประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							0.97	

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
2. การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน								
2.1	บุคคลในครอบครัวมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ เอาใจใส่ และร่วมแก้ไขปัญหาด้วยกัน ส่งผลต่อความสำเร็จทางการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.2	บุคคลในครอบครัวสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.3	บุคคลในครอบครัวส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อเด็ก และเยาวชน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							0.93	
3. ความร่วมมือของหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง								
3.1	องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.2	องค์กรหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมีการกำกับดูแล นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							1	
4. การขับเคลื่อนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง								
4.1	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.2	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้างานวิชาการโรงเรียน มีการวางแผนนโยบายการจัดการเรียนรู้ร่วมกับ	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	ครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเชิงลึก							
4.3	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ร่วม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง ที่กำหนดเป้าหมายไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.4	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ผลักดัน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ตาม ขั้นตอนที่กำหนดไว้ 4 ขั้นตอน คือ ร่วม วางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและ ประเมินผล และร่วมแก้ไขปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.5	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน สนับสนุน ให้เกิดความสำเร็จในการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.6	ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ โรงเรียน และ หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียน ต่อยอดการ การจัดการเรียนรู้ไปสู่การพัฒ นา นวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							0.96	
5. ความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษา								
5.1	คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนการ จัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะ โมเดล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.2	คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมวางแผน ร่วมกำกับติดตามและประเมินผล ร่วม แก้ไขปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
5.3	คณะกรรมการสถานศึกษาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางแผนและสำเร็จอย่างจริงจัง	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
รวม							0.87	
6. การใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้								
6.1	ครูผู้สอนสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.2	ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมประเมินผล ร่วมพัฒนา ร่วมแก้ไขปัญหา และถอดบทเรียนในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.3	ครูผู้สอนส่งเสริมการจัดทำสื่อการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.4	ครูผู้สอนบูรณาการและพัฒนาต่อยอดเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ลงสู่นักเรียนให้มีคุณค่ามากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							1	
7. การวางแผน								
7.1	ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.2	ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.3	ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ร่วมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							1	

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
8.1	ครูผู้สอนร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วม แก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.2	ครูผู้สอนร่วมปฏิบัติตามแนวทางอะคิตะ โมเดล 4 ขั้นตอน คือ การรู้จักตั้ง ข้อสังเกตในการเรียนรู้ การมีความคิด เป็นของตัวเอง การอภิปรายเป็นเดี่ยว คู่ หรือทั้งชั้นเรียน และการทบทวนเนื้อหา และวิธีการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการ จัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.3	ครูผู้สอนมีการนำเสนอกิจกรรมการ จัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีที่ เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							1	
9. การสะท้อนความคิด								
9.1	การอภิปรายและตอบข้อซักถาม สะท้อน ความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ หลังการจัด กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง อะคิตะ โมเดล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9.2	การจัดอบรมกลุ่มเชิงปฏิบัติการตามความ ต้องการของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เกิดขึ้น โดยให้ครูผู้สอนแต่ละคนได้ร่วม แสดงความคิดเห็น พัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้เป็นที่น่าพอใจตามกรอบมาตรฐาน การประกันคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9.3	การปรับปรุงพัฒนาและถอดบทเรียนจาก	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	การเรียนรู้มุมมองที่แตกต่างกัน เติมเต็มความรู้ และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน							
รวม							1	
10. การนิเทศการจัดการเรียนรู้								
10.1	ครูผู้สอนได้รับการนิเทศการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10.2	ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการสะท้อนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการบริหารจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามแนวทางอะคิตะโมเดล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							1	
11. ติดตามและประเมินผล								
11.1	ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ ได้รับการกำกับและติดตามหลังการนิเทศการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางอะคิตะโมเดล	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11.2	ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมการวางแผน การร่วมดำเนินกิจกรรม ร่วมติดตามและประเมินผล ทำให้การบริหารจัดการเรียนรู้มีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม							1	
ค่าเฉลี่ย IOC							0.97	

ภาคผนวก ข
คะแนน O-NET

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบางนาเขต 1 ปีการศึกษา 2563

คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน 12 โรงเรียน

คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ จำนวน 30 โรงเรียน

ที่	โรงเรียน	คะแนนเฉลี่ย
1	โรงเรียนวัดปราสาท	34.49
2	โรงเรียนวัดบางระโหง(ภิรมย์ศิริ)	41.16
3	โรงเรียนวัดของพลู(วิจิตรราชประชานุสรณ์)	38.19
4	โรงเรียนวัดฝาง	41.92
5	โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน	41.48
6	โรงเรียนน่วมประสงค้วทยา	34.80
7	โรงเรียนวัดโชติการาม	36.67
8	โรงเรียนวัดจันทร์(ผดสไวประชาอุทิศ)	42.38
9	โรงเรียนบางไกรนอก	42.63
10	โรงเรียนป่าไม้อุทิศ๑	35.84
11	โรงเรียนวัดเชิงกระบือ	43.04
12	โรงเรียนท่าทรายประชาอุปถัมภ์	38.52
13	โรงเรียนวัดพุฒิปรางค์ปราโมทย์	40.65
14	โรงเรียนวัดสำโรง(หิรัญราษฎร์ภักดีวิทยา)	38.24
15	โรงเรียนวัดปากน้ำ(พิบูลสงคราม)	36.96
16	โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง	35.31
17	โรงเรียนชุมชนวัดไทรมา	39.13
18	โรงเรียนกลาโหมอุทิศ	53.74
19	โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์	44.99
20	โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต	38.01
21	โรงเรียนมหาสวัสดิ์(ราษฎร์บำรุง)	35.58
22	โรงเรียนวัดบัวขวัญ(มีทับราษฎร์บำรุง)	39.96
23	โรงเรียนชุมชนวัดสมร โกฏี(อยู่พูนราษฎร์บำรุง)	43.01
24	โรงเรียนวัดตำหนักใต้(วิลาสโอสถานนท์นุเคราะห์)	36.56

ที่	โรงเรียน	คะแนนเฉลี่ย
25	โรงเรียนอนุบาลบางกรวย	39.61
26	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 55(วัดโบสถ์ดอนพรหม)	48.98
27	โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง)	47.75
28	โรงเรียนทานสัมฤทธิ์วิทยา	46.79
29	โรงเรียนวัดลานนาบุญ	38.53
30	โรงเรียนประชาอุปถัมภ์	46.09
31	โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี	56.96
32	โรงเรียนอนุราชประสิทธิ์	49.17

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2563

ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ 42.13

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางอนุชรา ใจปัญญา

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ.2558

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม) ภาษาอังกฤษเพื่อ

การพัฒนาอาชีพ คณะภาษาและการสื่อสาร

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ปี พ.ศ.2552

ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

สถาบันราชภัฏภาคย์

ปี พ.ศ.2547

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) ภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านกลางพิทยาคม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

พิษณุโลก อุดรดิตถ์